

Årsregnskap 2023

Versjon 12. mars 2024

Tromsø kommunekasse

Innledning

Tromsø kommunekasse (kommunekassen) sitt årsregnskap for 2023 legges herved frem i henhold til bestemmelsene i kommuneloven av 22.06.2018, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019, og god kommunal regnskapsskikk (GKRS), herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Kommunekassen rapporterer i henhold til forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner mv. av 18.10.2019, og KOSTRA-veilederen for 2023 (KOMMUNE-STaT-RApportering).

Årsregnskapet inneholder forskriftsbestemte oppstillinger og noter (§ 5-2 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019, heretter omtalt som budsjett- og regnskapsforskriften). De forskriftsbestemte oppstillingene er bevilgningsoversikt drift (§ 5-4), bevilgningsoversikt investering (§ 5-5), økonomisk oversikt etter art – drift (§ 5-6), balanseregnskapet (§ 5-8) og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner (§ 5-9).

Årsregnskapet og årsberetningen skal behandles av kommunestyret senest 30. juni (kommuneloven § 14-3). Vedtaket om årsregnskapet skal angi hvordan et eventuelt merforbruk skal dekkes inn. Merforbruket er det som står igjen etter strykninger av avsetninger til disposisjonsfond etc. (§ 4-2 i budsjett- og regnskapsforskriften). Et eventuelt merforbruk skal dekkes inn i driftsregnskapet året etter at det oppsto. Hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppstod, skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppstod (kommuneloven § 14-11). Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal føres opp til dekning på investeringsbudsjettet året etter at det oppstod, etter at så mye som mulig av beløpet er strøket mot avsetninger til ubundet investeringsfond (§ 4-5 i budsjettforskrift- og regnskapsforskriften).

Etter kommunelov av 22.06.2018, er ikke mindreforbruk i driftsregnskapet lenger aktuelt, da dette skal avsettes direkte til disposisjonsfond, etter strykningsbestemmelsen, jmfør § 4-3 i budsjett- og regnskapsforskriften. På tilsvarende måte er heller ikke udisponert beløp i investeringsregnskapet aktuelt lengre, da det først skal foretas strykninger og deretter avsettes direkte til ubundet investeringsfond (§ 4-6 i budsjett- og regnskapsforskriften).

Driftsregnskapet for 2023 viste et budsjettavvik (merforbruk før strykning) på 209,3 mill. kroner. For å avslutte driftsregnskapet i balanse (0) etter det kommunale regelverket, ble det foretatt strykning av den vedtatte overføringen til investering på 3,0 mill. kroner, samt strykning av den vedtatt avsetningen til disposisjonsfond på 14,8 mill. kroner. Til slutt ble det brukt 191,5 mill. kroner av disposisjonsfond for å avslutte driftsregnskapet i balanse.

Investeringsregnskapet for 2023 viste et budsjettavvik (udisponert beløp før strykning) på 221,9 mill. kroner. For å avslutte investeringsregnskapet i balanse (0) etter det kommunale regelverket, ble det foretatt strykning av overføring fra drift til investering på 3,0 mill. kroner, på grunn av merforbruket i driftsregnskapet. Deretter ble bruk av lån (startlån og lån til ordinære investeringer) strøket med til sammen 295,2 mill. kroner. I 2023 har det vært utgifter på investeringsprosjekter på til sammen 76,3

mill. kroner som manglet bevilgning og finansiering i 2023, av dette må 39,0 mill. kroner finansieres med andre investeringsinntekter enn lån. Investeringsregnskapet avsluttes dermed med et udekket beløp på 76,3 mill. kroner.

Brutto driftsresultat er negativt med 374 012 674 kroner, mens netto driftsresultat er negativt med 267 008 284 kroner. Netto driftsresultat har en negativ resultatgrad på 3,67 % av driftsinntektene. Til sammenligning var brutto driftsresultat i 2022 negativt med 83,4 mill. kroner og netto driftsresultat positivt med 87,5 mill. kroner, og en positiv resultatgrad på 1,24 %.

Ved utgangen av 2023 er saldo på disposisjonsfond 71,9 mill. kroner og saldo på ubundne investeringsfond 2,7 mill. kroner.

Tromsø kommunes regnskap bestod i 2023, i tillegg til kommunekassen, av fire kommunale foretak (Tromsø Havn KF, Tromsøbadet KF, Tromsø brann og redning KF og Tromsøbolig KF). I tillegg til at hver av de nevnte regnskapsenheter skal utarbeide sine egne årsregnskap og styrets årsberetning, skal det utarbeides et samlet årsregnskap for hele virksomheten (konsolidert årsregnskap) og en samlet årsberetning for Tromsø kommune (kommuneloven § 14-6 og § 14-7). Det konsoliderte regnskapet framkommer i et eget dokument.

Tromsø, 12. mars 2024

Mari Enoksen Hult
Kst. kommunedirektør

Tromsø kommune | Rådhuset, Postboks 6900, 9299 Tromsø | Telefon: 77 79 00 00 | Faks: 77 79 00 01 |
postmottak@tromso.kommune.no | <http://www.tromso.kommune.no> | Inngående leverandørfaktura: Tromsø
kommunes organisasjonsnummer: 940 101 808, Postboks 6901, 9299 Tromsø,
fakturasenteret@tromso.kommune.no

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	2
FORSKRIFTSBESTEMTE OPPSTILLINGER	5
BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT (§ 5-4, 1. LEDD)	5
BEVLGNINGSOVERSIKT DRIFT (§ 5-4, 2. LEDD)	5
BEVLGNINGSOVERSIKT INVESTERING (§ 5-5, 1. LEDD)	6
BEVLGNINGSOVERSIKT INVESTERING (§ 5-5, 2. LEDD)	7
ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART – DRIFT (§ 5-6).....	12
BALANSEREGNSKAPET (§ 5-8).....	13
OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER (§ 5-9).....	15
NOTEOPPLYSNINGER.....	16
ORGANISERING AV KOMMUNENS VIRKSOMHET	16
KOMMUNEREGNSKAPET – ET FINANSIELT OG BEVLGNINGSORIENTERT REGNSKAP	19
DE GRUNNLEGGENDE REGNSKAPSPRINSIPPENE:.....	19
GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSIKK	20
FORSKRIFTSBESTEMTE NOTEOPPLYSNINGER.....	20
FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER.....	21
NOTE 1 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL (§ 5-10 A).....	21
NOTE 2 KAPITALKONTO (§ 5-10 B)	24
NOTE 3 ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPP, REGNSKAPSESTIMAT OG KORRIGERING AV TIDLIGERE ÅRS FEIL (§ 5-10 C)	25
NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER (§ 5-11 A).....	26
NOTE 5 AKSJER OG ANDELER I VARIG EIE (§ 5-11 B).....	27
NOTE 6 UTLÅN (§ 5-11 C)	30
NOTE 7 MARKEDSBASERTE FINANSIELLE OMLØPSMIDLER (§ 5-11 D).....	32
NOTE 8 RENTESIKRING (§ 5-11 E)	33
NOTE 9 LANGSIKTIG LÅNEGJELD (§ 5-12 A)	34
NOTE 10 AVDRAG PÅ LÅN (§ 5-12 B).....	36
NOTE 11 PENSJON (§ 5-12 C).....	37
NOTE 12 GARANTIANSVAR (§ 5-12 D)	40
NOTE 13 AVSETNING OG BRUK AV BUNDNE FOND (§ 5-13 A)	42
NOTE 14 SELVKOSTOMRÅDER (§ 5-13 B)	43
NOTE 15 SALG AV FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER (§ 5-13 C)	48
NOTE 16 YTELSE TIL LEDENDE PERSONER (§ 5-13 D).....	49
NOTE 17 GODTGJØRELSE TIL REVISOR (§ 5-13 E).....	50
NOTE 18 VESENTLIGE POSTER OG TRANSAKSJONER I REGNSKAPET	51
NOTE 19 ØKONOMISK UTVIKLING	57
NOTE 20 USIKRE FORPLIKTELSER, BETINGENDE EIENDELER OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	61

Forskriftsbestemte oppstillinger

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4, 1. ledd)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	18	-2 136 113	-2 119 625	-2 064 048	-1 984 322
Inntekts- og formuesskatt	18	-2 833 427	-2 830 000	-2 910 000	-2 903 676
Eiendomsskatt	18	-261 689	-262 000	-266 000	-258 692
Andre generelle driftsinntekter		-270 732	-281 920	-259 720	-193 821
Sum generelle driftsinntekter		-5 501 962	-5 493 545	-5 499 768	-5 340 511
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		5 441 557	5 317 529	5 170 854	4 970 490
Avskrivninger	4	434 417	455 408	454 690	453 393
Sum netto driftsutgifter		5 875 974	5 772 937	5 625 544	5 423 883
Brutto driftsresultat	19	374 013	279 392	125 776	83 371
Renteinntekter		-199 783	-215 304	-193 398	-88 465
Utbytter		-157 207	-175 000	-175 000	-130 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-21 699	-24 000	0	-55 008
Renteutgifter		382 539	370 691	363 715	224 484
Avdrag på lån	10	323 563	301 000	337 000	331 535
Netto finansutgifter		327 412	257 387	332 317	282 546
Motpost avskrivninger		-434 417	-455 408	-454 690	-453 393
Netto driftsresultat	19	267 008	81 370	3 403	-87 475
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		9 968	3 025	2 000	23 393
Avsetninger til bundne driftsfond	13	32 167	14 019	9 591	21 111
Bruk av bundne driftsfond	13	-40 387	-35 934	-40 302	-94 276
Avsetninger til disposisjonsfond	19	0	14 820	25 308	165 356
Bruk av disposisjonsfond	19	-268 757	-77 300	0	-28 109
Dekning av tidligere års merforbruk	19	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	19	-267 008	-81 370	-3 403	87 475
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4, 2. ledd)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Barnehage		757 408	757 033	737 237	715 384
Skole		996 870	983 097	902 321	885 082
Barn og familie		376 793	373 593	363 737	346 937
Kultur		142 358	143 689	141 225	130 227
Helse- og omsorgstjenester		1 993 666	1 944 580	1 746 766	1 890 240
Velferd, arbeid og inkludering		554 551	550 340	524 980	377 436
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø		562 532	525 601	512 990	510 372
Kirker og gravlund		36 653	36 653	36 113	34 835
Demokratisk styring		27 527	28 793	27 143	27 563
Organisasjon, ledelse og styring		329 521	338 879	331 043	300 298
Sentralt budsjettområde		-191 162	-237 199	-34 565	-195 338
Sum bevilgning drift, netto		5 586 717	5 445 062	5 288 990	5 023 036
Herav:					
Avskrivninger		70 827	70 827	70 109	70 827
Netto renteutgifter og -inntekter		72 684	78 622	78 738	72 684
Overført til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond		32 067	14 019	9 591	32 067
Bruk av bundne driftsfond		-30 418	-35 934	-40 302	-30 418
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		5 441 557	5 317 529	5 170 854	4 970 490

Bevilgningsoversikt investering (§ 5-5, 1. ledd)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler		906 635	916 756	1 090 501	1 378 567
Tilskudd til andres investeringer		22 520	20 100	0	17 679
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		57 272	49 003	16 700	217 473
Utlån av egne midler	6	73 102	65 900	69 900	72 954
Avdrag på lån		41 657	38 690	38 690	416 497
Sum investeringsutgifter	18	1 101 186	1 090 449	1 215 791	2 103 171
Kompensasjon for merverdiavgift		-124 932	-171 474	-180 860	-75 442
Tilskudd fra andre		-121 949	-63 645	-44 175	-140 227
Salg av varige driftsmidler	4	-8 196	-48 400	-345 100	-583 108
Salg av finansielle anleggsmidler	15	-8 626	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-41 750	-38 690	-38 690	-35 563
Bruk av lån		-736 132	-765 214	-604 966	-1 314 782
Sum investeringsinntekter	18	-1 041 585	-1 087 424	-1 213 791	-2 149 121
Videreutlån		333 914	600 000	600 000	294 242
Bruk av lån til videreutlån		-333 914	-600 000	-600 000	-294 242
Avdrag på lån til videreutlån		140 493	91 500	91 500	55 353
Mottatte avdrag på videreutlån		-78 799	-91 500	-91 500	-99 505
Netto utgifter videreutlån	18	61 694	0	0	-44 152
Overføring fra drift		-9 968	-3 025	-2 000	-23 393
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	13 729	0	0	53 167
Bruk av bundne investeringsfond	13	-48 795	0	0	-6 909
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	-83
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	67 320
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	19	-45 035	-3 025	-2 000	90 102
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19	76 261	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering (§ 5-5, 2. ledd)

Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev.bud 2023	Oppr. bud 2023	Regnskap 2022
Barnehage					
Ny barnehage Vikran		0	0	0	1 384
Oppgradering førskolebygg		2 164	1 902	1 500	1 098
Elvestrand bhg - uteområde		1 455	400	0	826
Uteområde barnehage		1 064	1 000	1 000	0
Sum Barnehage		4 683	3 302	2 500	3 308
Skole					
Skolekjøkken Skjelnan		0	0	200	0
Tilrettelegging for bruk av skoler på ettermiddagstid		1 921	1 500	5 000	0
Ombygging Kaldfjord skole-klasserom		0	0	0	823
Brensholmen skole - restaurering		0	0	0	39
Normalhall Storelva skole		-960	950	0	3 070
Ungdomskole Kvaløya		22 312	15 000	50 000	2 067
Nybygg Tromsdalen skole		4 389	3 540	1 000	0
Oppgradering Mellomvegen 110		91 148	90 000	150 000	36 260
Oppgradering skolebygg		30 010	18 925	15 000	12 075
Renovering skolegårder		9 537	10 500	10 000	9 880
Sum Skole		158 357	140 415	231 200	64 214
Barn og familie					
Ettervernsboliger, barnevern		410	200	1 500	64
Sum Barn og familie		410	200	1 500	64
Kultur					
Verdensteatret		50	100	10 000	11
Rådstua		1 126	1 100	20 000	4 413
Kjøkken til sermonirom - Sállir sermonihus**		0	50	0	0
Oppgradering kultur og idrettsbygg		4 397	4 000	10 000	0
Oppgradering idrettsbygg		0	0	0	9 177
Valhall oppgradering		0	0	0	1256
Kunstgressbane toppdekke		0	0	0	31
Skytebane		0	0	0	37
Investering Kunst		3 501	5 370	6 000	5 054
Midler til krykkje-tiltak**		1 051	2 500	0	0
Muségata 2		2 876	6 500	1 000	5245
Flerbruks scenebygg (Kulturkvartalet)		379	1 000	1 000	0
Opprustning Hella		2 864	3 264	2 500	1736
Krematorium, sermonilokale og driftssentral		0	0	0	37
Sum Kultur		16 244	23 884	50 500	26 997

Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev.bud 2023	Oppr. bud 2023	Regnskap 2022
Helse- og omsorgstjenester					
Investeringsprosjekt som mangler bevilgning ***		112	0	0	0
Utskifting teknisk utstyr Sør-Tromsøya sykehjem		307	1 000	0	0
Diverse utskifting interiør		0	0	0	1 192
Utskifting utstyr sykehjem		0	0	0	1 476
Pasientvarsling		160	2 000	4 500	1 296
Velferdsteknologi		126	200	1 000	0
Nye omsorgsboliger (Finnvika)		0	0	1 000	0
Snarvegen boliger		2 062	2 300	1 000	2 541
Kvaløysletta BOV		3 518	7 000	1 000	21
Oppgradering Ryllikveien		0	2 500	2 000	65
Oppgradering Sommereng, brannsløkkeanlegg		0	500	12 000	82
Kjøp av Heracleum		0	0	0	216 932
Kjøp av Laureng inkl. oppgradering		0	0	0	66 295
Renovering Kv.sletta sykehjem		1 599	3 200	9 500	3 091
Renovering/tilrettelegging Sydspissen		3 262	22 500	7 000	424
Etablering nytt sentralkjøkken		0	0	0	6 581
Sommerlystveien avlastningsboliger		31 871	29 000	6 640	43 791
Ryavegen omsorgsboliger		4 473	5 000	15 000	2 091
Nansenvegen Omsorgsboliger eldre		84	100	2 000	0
Forsøket 5		6 825	12 600	5 600	1 865
Oppgradering Kveldrovegen, inkl tjenestebase		991	3 500	15 000	249
Finnhvalvegen, ombygging til personalbase		0	1 200	2 000	478
Små hus 4 stk		2 287	3 000	15 000	1 769
Omsorgsboliger rus, R.Amundsensgt 8		0	0	0	30
Kvinnehuset		5 025	3 500	15 000	589
Kjøp av Krisesenteret		0	0	0	26 000
Oppgradering helse- og omsorgsbygg		11 693	9 000	20 000	17 094
Seminaret plan 5. (somatisk omsorg)		3 068	3 000	0	0
Omlegging Altel og alarmsendere direktevarsling		0	0	0	6
Kroken Bofellesskap utviklingshemmede		391	600	1 000	732
Sum Helse- og omsorgstjenester		77 854	111 700	136 240	394 690
Velferd, arbeid og inkludering					
Ny legevakt		12 871	11 000	15 000	7 664
Fergeveien bofellesskap		0	0	0	4 188
Kommunale boliger - flyktninger ***		3 618	0	0	0
Kjøp av boliger sosiale formål		15 476	11 700	0	31 729
Sum Velferd, arbeid og inkludering		31 965	22 700	15 000	43 581

Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap	Rev.bud	Oppr. bud	Regnskap
		2023	2023	2023	2022
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø					
Overtakelse anlegg private utbyggere		44 969	40 000	0	31 105
Fylling i Tromsdalen		0	100	200	0
Midler til krykkje-tiltak**		0	0	1 000	0
Kjøkken til sermonirom - Sállir sermonihus**		0	0	50	0
Fiber idrettshall		745	2 000	2 000	0
Omsorgsbolig Inga Sparboes veg		0	10 500	105 000	0
ENØK - kort og langsiktige tiltak		7 749	6 600	5 000	2 909
EPC-prosjektet		0	0	0	759
Strakstiltak bygg		16 366	15 000	15 000	12 750
Utstyr idrett		4 286	4 085	3 000	4 077
Opplæringsbasseng		18 418	21 108	6 875	522
Oppgradering kulturbygg		480	600	0	4 488
Tromsø Alpinpark		0	3 200	0	0
Tromsøhallen oppgradering		263	1 000	1 000	0
Alfheim svømmehall		613	600	1 000	0
Stakkevollan idrettsanlegg		0	0	1 000	0
Valhall oppgradering		18	2 500	8 500	0
Kunstgressbane toppdekke		414	300	10 000	0
Skytebane		1 281	700	1 000	0
Kjøp av skarphallen		680	1 250	2 500	0
Fjellheisplatået		534	1 000	15 000	1 053
Toaletter Charlottenlund		5 379	9 000	10 200	390
Toaletter Telegrafbukta		4 197	7 500	8 800	282
Skredsikring Gammalgård		7 606	5 764	800	1 149
Templarheimen skytebane og skistadion ****		-299	0	0	0
Parker, nærmiljøtiltak, friluftstiltak		7 092	7 000	10 000	10 410
Prostneset bypark		1 302	6 000	15 000	1 753
Strandtorget bypark		7 026	6 800	0	1 295
Sikring mur Skansevollen		709	536	0	964
Aktivetspark Kroken/Tromsdalen		509	1 000	11 000	115
Nansenplassen Skatepark		22 894	16 680	16 680	400
Byfornyning sentrum		2 110	2 000	2 500	375
Bydelsparker og møteplasser		3	100	500	0
4G utbygging i distrikt		0	0	0	3 032
4G Kattfordeidet/Nakkedalen		621	0	0	0
4G Sjursnes		1 524	2 500	1 500	0
4G Rekvik		0	0	1 500	0
Dekklinje DREIS-Slottet		0	0	0	253
Utbyggingsavtaler, bidrag infrastruktur		2 786	2 800	2 250	0
Kjøp av tomtearealer		465	17 000	10 000	0
Tønsnes industriområde		0	0	0	15
Geo-datautstyr Byutvikling		904	679	500	984
Gen. grunnerv/innløsning		356	3 500	3 500	0
Utvikling av kommunale eiendommer		10 077	8 000	8 000	6 174
Anskaffelse transportmidler		5 404	5 000	5 000	6 860
Driftsmateriell bydrift		9 007	12 245	10 000	6 573
Elektrifisering transportmidler		27 391	24 334	15 000	13 167
System bilparkstyring		0	0	0	139
Egenandeler klimasatsmidler		0	0	0	0
Ladestasjoner kommunale tjenestebiler		968	1 700	2 000	922
Robotisering/maskiner, Fagrent		566	750	500	590

Ivaretagelse brannkrav	6 654	5 000	5 000	4 038
Oppgradering lekeplasser	2 855	3 240	3 000	937
Handlingsprogram bostednære friområder	0	0	1 000	0
Trafikksikkerhet, aksjon skoleveg	11 567	8 500	0	6 592
Fortau Røstbakken	9 712	9 375	406	5 770
Utbedring bro Gyllenborg	59 195	52 200	30 000	1 236
Opparbeidelse utfartsparkering ****	-574	0	0	-41
Fortau Mortensnes	6 450	7 000	1 800	5 154
Fortau Mortensnes TRINN 3	166	0	0	0
Fortau Mortensnes TRINN 4 og 5	915	0	0	88
Byvekstavtale egenandel	77 316	22 000	22 000	50 256
Veger og fortau	23 113	40 000	40 000	25 884
Storgata Nord	62 306	40 000	40 000	9 998
Nyskogvegen Bru	5 230	15 000	15 000	0
Brevikeidet bru	0	0	0	9 694
Landfester flytekaier, distriktskaier	506	860	500	2 536
Ny kai Oldervik	98	1 500	5 000	0
Kommunal andel havnetiltak distrikt	0	0	0	141
Teknisk senter	0	0	0	94 137
Skadedyr Otium	192	300	0	0
Investeringer Vann og avløp	114 521	118 600	139 000	91 417
Sum Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø	595 635	575 006	616 061	421 342
Organisasjon, ledelse og styring				
IKT - fordelingspost	21 175	33 649	20 000	16 937
SAMLOK Tromsø	1	500	0	0
Kommunale andel havnetiltak distrikt	310	4 000	8 000	0
Åsgårdmarka eiendom	0	0	0	407 435
Sum Organisasjon, ledelse og styring	21 486	38 149	28 000	424 372
Kirker og gravlunder				
Investeringstilskudd	0	0	9 500	0
Sum kirker og gravlunder	0	0	9 500	0
Sentralt budsjettområde				
Midl. føringer - Tromsøbolig KF	0	1 400	0	0
Sum sentralt budsjettområde	0	1 400	0	0

	Note	Regnskap 2023	Rev.bud 2023	Oppr. bud 2023	Regnskap 2022	
Sum post 1	Investeringer i varige driftsmidler	18	906 634	916 756	1 090 501	1 378 567
	Tilskudd til andres investeringer					
	Overtakelse anlegg fra private utbyggere	13 020	10 600	0	9 029	
	Investeringstilskudd Kirkelig Fellesråd	9 500	9 500	0	8 650	
Sum post 2	Tilskudd til andres investeringer	18	22 520	20 100	0	17 679
	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
	Alfheim stadion 2	30 600	30 600	0	0	
	Kapitalforhøyelse ProTromsø AS	4 000	4 000	2 000	4 000	
	Etablering av samisk-hus stiftelseskapital	333	333	0	0	
	Aksjer Aurora kino AS	2 645	19	0	0	
	Aksjer Jordobservasjon Tromsø AS (500 á 100,-)	0	0	0	750	
	Aksjer Grøtsund industripark*	0	250	0	0	
	Aksjekjøp Ressurs Tromsø AS	0	0	0	83	
	EK-tilskudd KLP	1 762	1 800	2 000	1 589	
	Kjøp av aksjer Arnestedet Eiendom AS ***	6 000	0	0	200 000	
	Pensjonskassen - kapitaltilskudd	11 932	12 000	12 700	11 051	
Sum post 3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper*****	5	57 272	49 002	16 700	217 473
	Utlån egne midler					
	Utlån Alheim Stadion II AS	55	0	0	53	
	Utlån Tromsø Brann og Redning KF	8 706	9 900	9 900	8 587	
	Utlån Tromsø Havn KF***	20 186	0	0	64 314	
	Utlån Tromsø bolig KF	44 154	56 000	60 000	0	
	Utlån Tromsø Alpinpark	0	0	0	0	
	Kroken Alpinanlegg	0	0	0	0	
	Tromsø Alpinpark	0	0	0	0	
Sum post 4	Utlån av egne midler	6	73 102	65 900	69 900	72 954

*Vedtak i KST-sak 83/23

**I opprinnelig vedtak lå disse prosjektene under infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø, men ble i tertialrapport flyttet til kultur

*** Mangler bevilgning

**** Kreditert på tidligere prosjekter

*****Tilgjengelig fri investeringsinntekter i 2023 er 18,3 mill. kroner, det vil si at 39,0 mill. kroner av investeringene i aksjer og andeler mangler EK-finansiering

Økonomisk oversikt etter art – drift (§ 5-6)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-2 136 113	-2 119 625	-2 064 048	-1 984 322
Inntekts- og formuesskatt		-2 833 427	-2 830 000	-2 910 000	-2 903 676
Eiendomsskatt		-261 689	-262 000	-266 000	-258 692
Andre skatteinntekter		-16 359	-15 400	-18 500	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-281 499	-285 820	-253 520	-210 634
Overføringer og tilskudd fra andre		-894 191	-857 541	-742 327	-802 974
Brukerbetalinger		-228 960	-220 805	-213 452	-230 114
Salgs- og leieinntekter		-627 914	-584 388	-571 848	-653 814
Sum driftsinntekter	18	-7 280 152	-7 175 580	-7 039 695	-7 044 227
Lønnsutgifter		3 652 401	3 654 310	3 549 801	3 350 970
Sosiale utgifter		685 178	675 916	680 223	597 534
Kjøp av varer og tjenester		2 305 800	2 079 294	1 926 462	2 188 601
Overføringer og tilskudd til andre		576 369	590 044	554 295	537 100
Avskrivninger	4	434 417	455 408	454 690	453 393
Sum driftsutgifter	18	7 654 165	7 454 972	7 165 471	7 127 599
Brutto driftsresultat	19	374 013	279 392	125 776	83 371
Renteinntekter		-199 783	-215 304	-193 398	-88 465
Utbytter		-157 207	-175 000	-175 000	-130 000
Gevinster og tap på finansielle omlopsmidler		-21 699	-24 000	0	-55 008
Renteutgifter		382 539	370 691	363 715	224 484
Avdrag på lån	10	323 563	301 000	337 000	331 535
Netto finansutgifter	18	327 412	257 387	332 317	282 546
Motpost avskrivninger	4	-434 417	-455 408	-454 690	-453 393
Netto driftsresultat	19	267 008	81 370	3 403	-87 475
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		9 968	3 025	2 000	23 393
Avsetninger til bundne driftsfond	13	32 167	14 019	9 591	21 111
Bruk av bundne driftsfond	13	-40 387	-35 934	-40 302	-94 276
Avsetninger til disposisjonsfond	19	0	14 820	25 308	165 356
Bruk av disposisjonsfond	19	-268 757	-77 300	0	-28 109
Dekning av tidligere års merforbruk	19	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	19	-267 008	-81 370	-3 403	87 475
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Balanseregnskapet (§ 5-8)

(tall i hele tusen kroner)	Note	2023	2022
EIENDELER			
Faste eiendommer og anlegg		10 024 016	10 711 541
Utstyr, maskiner og transportmidler		302 393	282 144
Sum varige driftsmidler	4	10 326 409	10 993 685
Aksjer og andeler	5	1 120 479	1 069 551
Obligasjoner		0	0
Utlån	6	2 774 173	1 553 405
Sum finansielle anleggsmidler		3 894 652	2 622 955
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	11	6 820 777	7 006 721
Sum anleggsmidler		21 041 838	20 623 360
Bankinnskudd og kontanter		153 101	177 124
Aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater		0	0
Sum finansielle omløpsmidler	7,8	0	0
Kundefordringer	18	204 769	157 570
Andre kortsiktige fordringer	18	517 900	576 332
Premieavvik	11	1 050 678	842 680
Sum kortsiktige fordringer		1 773 347	1 576 582
Sum omløpsmidler	1	1 926 448	1 753 705
SUM EIENDELER		22 968 286	22 377 066

(tall i hele tusen kroner)	Note	2023	2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Disposisjonsfond	19	-71 943	-360 700
Bundne driftsfond	13,14	-50 438	-58 657
Merforbruk i driftsregnskapet	19	0	0
Sum egenkapital drift		-122 381	-419 357
Ubundet investeringsfond	19	-2 656	-2 656
Bundne investeringsfond	13	-22 879	-57 946
Udekket beløp i investeringsregnskapet	19	76 261	0
Sum egenkapital investering		50 726	-60 601
Kapitalkonto	2	-4 377 852	-4 843 864
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	24 147	24 147
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0
Sum annen egenkapital		-4 353 705	-4 819 717
Sum egenkapital		-4 425 359	-5 299 675
Gjeld til kredittinstitusjoner		-1 853 963	-1 536 676
Obligasjonslån		-6 483 800	-5 303 800
Sertifikatlån		-1 981 000	-2 746 000
Sum lån	8,9	-10 318 763	-9 586 476
Pensjonsforpliktelse	11	-6 639 152	-6 318 996
Sum langsiktig gjeld		-16 957 914	-15 905 471
Leverandørgjeld	18	-517 907	-370 195
Likviditetslån		-168 428	-51 511
Derivater		0	0
Annen kortsiktig gjeld	18	-898 677	-750 213
Premieavvik	11	0	0
Sum kortsiktig gjeld	1,18	-1 585 012	-1 171 919
Sum gjeld		-18 542 926	-17 077 390
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-22 968 286	-22 377 066
MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		293 928	125 975
Andre memoriakonti		12 691	14 911
Motkonto for memoriakontiene		-306 620	-140 886

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (§ 5-9)

Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i drift (tall i hele tusen kroner)	Note	Vedtatt i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ	Sum (ihht regnskap)
Netto driftsresultat				267 008
Avsetning til bundne driftsfond				32 167
Bruk av bundne driftsfond				-40 387
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		3 025		12 993
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		14 820		14 820
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-77 300		-77 300
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk				
Årets budsjettavvik (mer - eller mindreforbruk før strykninger)				209 302
Strykning av overføring til investering				-3 025
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond				-14 820
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk				
Strykning av bruk av disposisjonsfond				
Mer- eller mindreforbruk etter strykning				191 457
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykning				-191 457
Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere årets merforbruk				
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk				
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond				
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	19			0

Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i investering (tall i hele tusen kroner)	Note	Vedtatt i årsbudsjettet	Vedtatt av underordnet organ	Sum (ihht regnskap)
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter eksklusiv bruk av lån				1 191 342
Avsetning til bundne investeringsfond				13 729
Bruk av bundne investeringsfond				-48 795
Budsjettert bruk av lån		-1 365 214		-1 365 214
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-3 025		-12 993
Avsetning til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter				
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)				-221 931
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond				
Strykning av bruk av lån				295 168
Strykning av overføring fra drift				3 025
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond				
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger				
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond				
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	19			76 261

Noteopplysninger

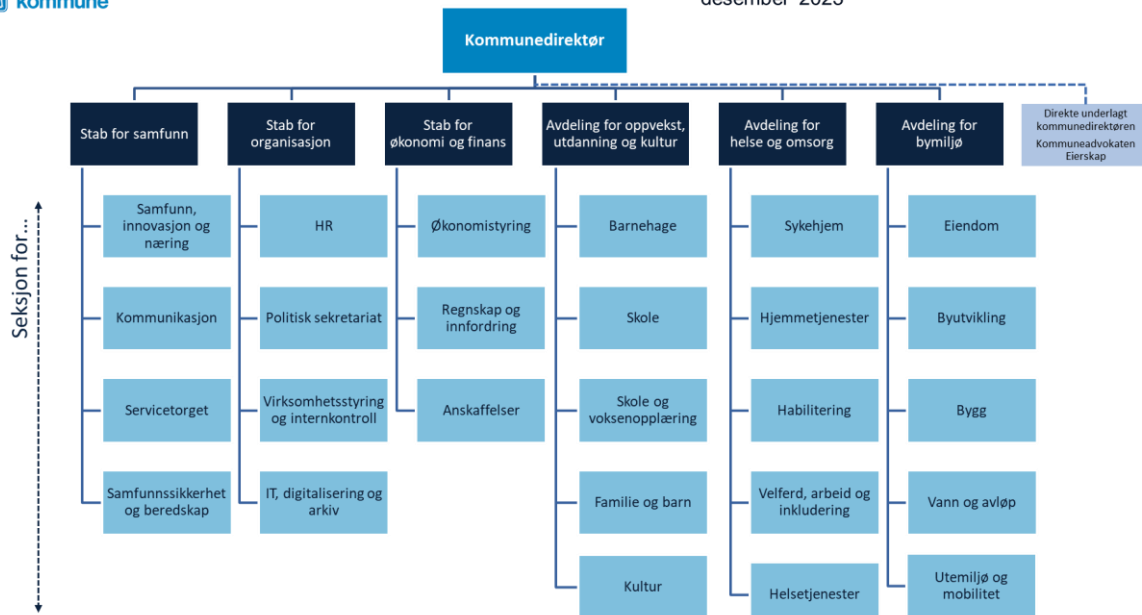
Organisering av kommunens virksomhet

Kommunekassen sin egen virksomhet:

Tabell I: Organisering av Tromsø kommunekassens virksomhet 2023

Organisasjonskart Tromsø kommune 31. desember 2023

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunekassen, med unntak av:

Kommunale foretak¹ (egne regnskap, men i samme juridiske enhet)

Tromsø havn KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten er kommunens havnefaglige organ og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgavene Tromsø kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven.

Tromsø brann og redning KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal ivareta kommunen sine oppgaver og plikter etter Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14.06.2002, og tilhørende forskrifter. Tromsø brann og redning KF ivaretar også Tromsø kommunes vertskommunerolle i det interkommunale samarbeidet IUA (interkommunalt samarbeid mot akutt forurensning), samt selvkostområdet feiing.

Tromsøbadet KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal drifte, videreutvikle og vedlikeholde et helårs folkebad på en forretningsmessig forsvarlig måte. Selskapet skal gi et godt og attraktivt tilbud som lovpålagt skoleundervisning, svømmeidretter, klatring for kommunens og regionens innbyggere og tilreisende.

¹ Kapittel 9 i kommuneloven

Tromsøbolig KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal være et velferdspolitisk virkemiddel for å fremskaffe, eie, forvalte og utvikle utleieboliger til de målgruppene kommunen til enhver tid ønsker å tilgodese med boliger. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene. Foretaket skal være bransjeledende innenfor formålene sine, herunder bærekraft- og miljø, teknologiutvikling og teknisk kvalitet, sambruk og arealeffektivitet. Foretaket skal ivareta Tromsø kommunes sine oppgaver med å eie, forvalte, utvikle og bygge utleieboliger for kommunen, og boligene kan leies ut jamfør sosialtjenesteloven. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene.

Aksjeselskap som utfører en del av kommunal tjenesteproduksjon

Tromsø kommune eier aksjeselskap der noen av disse også utfører en del av kommunal tjenesteproduksjon, se note 5 for mer informasjon.

Interkommunale selskap

Interkommunale selskap (IKS) er egne juridiske enheter, som fører egne regnskap. Tromsø kommune har eierandeler i følgende interkommunale selskap:

KomRev Nord IKS eierandel 17,70 %

K-sekretariatet IKS eierandel 17,99 %

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS eierandel 5,00 %

Interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt

- Ishavskysten friluftsråd

Interkommunale samarbeid

Kommuner kan samarbeide om løsning av felles oppgaver på flere måter enn de nevnte organisasjonsformene interkommunalt selskap og aksjeselskap. Innenfor rammen av kommuneloven § 17 kan interkommunale samarbeid organiseres som politiske råd², kommunalt oppgavefelleskap³ eller vertskommunesamarbeid⁴.

Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20 innebærer at en kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen. Det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale som blant annet skal inneholde bestemmelser om det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen, og regler for uttreden og oppløsning av samarbeidet. Vertskommunesamarbeid er ikke egne rettssubjekt, og fører ikke egne regnskap. Samarbeidets utgifter og inntekter inngår i vertskommunens årsregnskap.

² Kapittel 18 i kommuneloven

³ Kapittel 19 i kommuneloven

⁴ Kapittel 20 i kommuneloven

Interkommunale samarbeid som er politiske råd (kapittel 18 i kommuneloven) og kommunalt oppgavefelleskap (kapittel 19 i kommuneloven), kan både være egne rettssubjekt eller inngå i kontorkommunens samlede juridiske enhet. I utgangspunktet skal politiske råd og kommunalt oppgavefelleskap føre eget regnskap og avgi egen årsberetning. Men det finnes unntaksregler/kriterier (budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4) som gjør at disse kan inngå i kontorkommunens regnskap, og dermed kan behandles regnskapsmessig på tilsvarende måte som et vertskommunesamarbeid. Samarbeidsavtalen bestemmer hvordan disse samarbeidene skal behandles.

Interkommunale samarbeid der Tromsø kommune er vertskommune/kontorkommune⁵:

1. Interkommunal øyeblikkelig hjelp –KAD-senger (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
2. Akuttberedskap barnevernet (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
3. Krisesenteret (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
4. 110-sentralen (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
5. Pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommuneloven)
6. Skriftlig eksamen og muntlig og muntlig-praktisk eksamen (vertskommune samarbeid etter kapittel 20 i kommuneloven)
7. Legevakta (vertskommune samarbeid etter gammel kommunelov § 28 e, skal være etter kapittel 20 i ny kommunelov)
8. Tromsøregionens IPR (interkommunalt politisk råd etter kapittel 18 i kommunelov, samt budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4)

⁵ Interkommunalt samarbeid mot akutt forurensning (IUA) (kommunelov § 19, samt budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4) ivaretas av Tromsø Brann og redning KF

Kommuneregnskapet – et finansielt og bevilgningsorientert regnskap

Kommuneregnskapet er et finansielt og bevilgningsorientert regnskap, med fokus på betalbare størrelser. Dette forklares ved at kommuneregnskapet først og fremst viser tilgang på og bruk av midler, noe som i korte trekk betyr at regnskapet i hovedsak viser inntekter og utgifter (finansielle/betalbare størrelser) og ikke kostnader og økonomisk overskudd/gevinst.

De grunnleggende regnskapsprinsippene:

Arbeidskapitalprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)⁶

All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

Bruttoprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto.

Anordningsprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)⁶

Alle kjente utgifter og utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i kommunekassen sitt årsregnskap, enten de er betalt eller ikke. Med kjent menes at varer og tjenester må være levert for inntektsføring og mottatt for utgiftsføring. Tidspunktet for når fakturaer forfaller er uten betydning med tanke på bokføringstidspunkt.

Beste estimat (§ 14-6 i kommuneloven)

Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Regler om måling (Forsiktighetsprinsippet)

Forsiktighetsprinsippet er ikke nevnt som et grunnleggende regnskapsprinsipp i kommuneloven § 14-6 og er heller ikke definert som et grunnleggende regnskapsprinsipp i rammeverket. Men basert på reglene om måling av eiendeler og gjeld i § 3-2 og § 3-3 i budsjett- og regnskapsforskriften, skal urealisert tap regnskapsføres.

A) Måling av anleggsmidler og langsiktig gjeld

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Varige driftsmidler som bygninger, anlegg, maskiner og transportmidler, klassifiseres som anleggsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har ubegrenset brukstid avskrives ikke, mens anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter § 3-4 i budsjett- og regnskapsforskriften. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet. Anleggsmidler som har hatt verdifall som ikke forventes å være forbigående nedskrives til virkelig verdi.

Langsiktig gjeld måles til opptakskost og oppskrives ved en varig økning i forpliktelsen. Langsiktig gjeld oppskrives likevel ikke ved renteendringer på lån. Oppskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for oppskrivningen faller bort.

⁶ **Unntak fra arbeidskapitalprinsippet og anordningsprinsippet**

For lån er det kun den delen som faktisk er brukt i løpet av året som ført i investeringsregnskapet. Den delen som ikke er brukt, er registrert som memoriapost i balansen (§ 2-6 i budsjett- og regnskapsforskriften).

Regnskapsføring av premieavvik vil i henhold til (§ 3-5 og 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften) vil også fremstå som et unntak.

Prinsippendringer skal etter budsjett- og regnskapsforskriften § 3-7 regnskapsføres direkte mot egenkapitalen og vil også fremstå som et unntak.

B) Måling av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Kommunekassen sine omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler måles til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige fordringer klassifiseres som anleggsmiddel.

Kortsiktig gjeld måles til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi.

God kommunal regnskapsskikk

I henhold til kommuneloven (§ 14-6) skal også årsregnskapet føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk. God kommunal regnskapsskikk er en rettslig standard som skal utvikles innenfor den rammen lovgivningen setter. God kommunal regnskapsskikk er ment som et dynamisk begrep og skal angi standarder som kompletterer lovverket. Disse regnskapsstandardene utformes gjennom praksis, teori og samfunnsutvikling. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) forvalter disse regnskapsstandardene (KRS).

Forskriftsbestemte noteopplysninger

Noter er en forklaring og utdypning av informasjon til de forskriftsbestemte oppstillingene. I henhold til budsjett- og regnskapsforskriften § 5-2) skal det så langt de er aktuelle være noteopplysninger om;

1. Faste noteopplysninger om arbeidskapital, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp (§ 5-10)
2. Faste noteopplysninger om eiendeler (§ 5-11)
3. Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser (§ 5-12)
4. Faste noteopplysninger om andre forhold (§ 5-13)
5. Andre noteopplysninger i årsregnskapet som er vesentlig for å vurdere den økonomiske utviklingen og stilling (§ 5-15)

Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) kan også gjennom de kommunale regnskapsstandarder (KRS) stille ytterligere krav til og angi spesifisering av noteopplysningene.

Forskriftsbestemte NOTER

Faste noteopplysninger om arbeidskapital, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

NOTE 1 Endring i arbeidskapital (§ 5-10 a)

Det skal opplyses om hva arbeidskapitalen er ved inngangen av året, årets endring i arbeidskapitalen, og hva arbeidskapitalen er ved utgangen av året. Årets endring i arbeidskapitalen skal spesifiseres med netto driftsresultat, netto utgifter i investeringsregnskapet, endring i ubrukte lånemidler og virkningen av endring i regnskapsprinsipp.

Kommuneregnskapet skal vise all anskaffelse og anvendelse av midler⁷. Det betyr at regnskapet er et arbeidskapitalregnskap som omfatter inntekter og innbetalingsposter, som for eksempel bruk av lån og mottatte avdrag på utlån, salg av aksjer og andeler, og utgifter og utbetalingsposter, som for eksempel avdrag på lån og utlån, kjøp av aksjer og andeler.

Tabell 1-1 viser en spesifisering av endring arbeidskapital ifølge balansen. Oversikten viser endringene i de enkelte beholdningskonti som inngår i omløpsmidlene og i kortsiktig gjeld. Tabell 1-1 viser også sum anskaffelser og sum anvendelse av midler fra drifts- og investeringsregnskapet. Arbeidskapitaloversikten viser regnskapets inntekter og innbetalingsposter, og utgifter og utbetalingsposter, det vi si bevilgningsregnskapets eksterne transaksjoner.

Tabell 1-1: Endring i arbeidskapital (i hele kroner)

Balanseregnskapet :	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	1 926 447 947	1 753 705 457	
2.3 Kortsiktig gjeld	-1 585 012 259	-1 171 919 020	
Arbeidskapital	341 435 688	581 786 437	-240 350 749

Drifts- og investeringsregnskapet :	Sum
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-7 289 206 859
Sum driftsutgifter	7 228 833 261
Netto finansutgifter	327 381 883
Netto driftsresultat	267 008 284
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	1 101 186 154
Sum investeringsinntekter	-1 041 584 635
Netto utgifter videreutlån	61 694 472
Netto utgifter i investeringsregnskapet	121 295 991
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	167 953 526
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-220 350 749
Differanse (forklares nedenfor)	-20 000 000

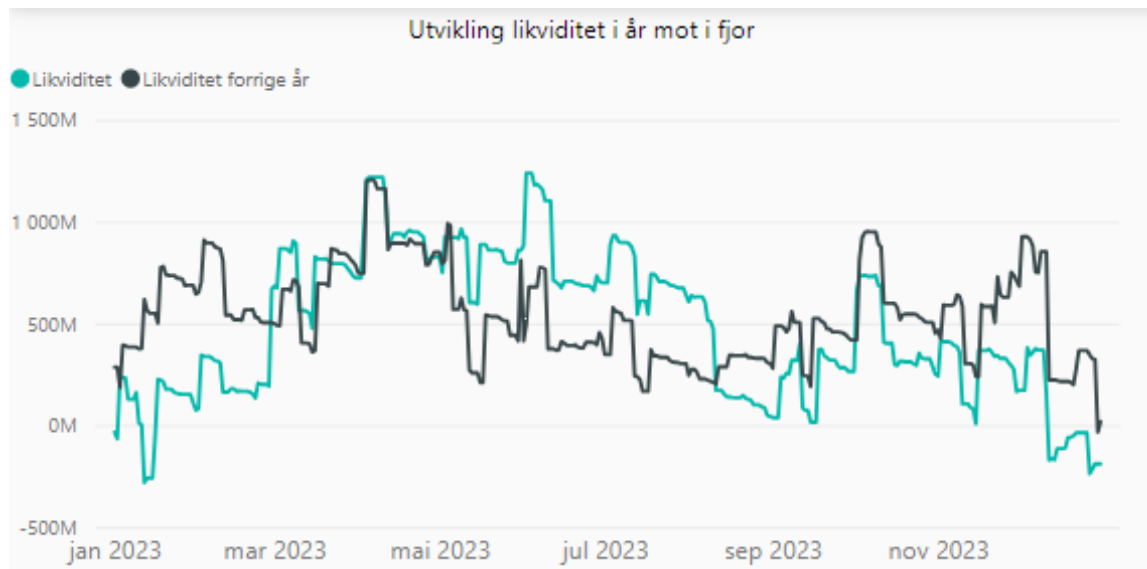
Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
Overføring av midler til Tromsøbolig KF i forbindelse med oppstart, jamfør KST-sak 97/22, bokføres bare i balansen i henhold til KRS 10.	-20 000 000
	-20 000 000

⁷ Kommuneloven § 14-6

Likviditet

Kommuneloven (§ 14-1) pålegger kommunestyret et særlig ansvar å sikre at kommunen har så god likviditet at løpende forpliktelse kan dekkes til enhver tid.

Figur 1-1: Utvikling i likviditet 2022 (grønn) og 2021 (svart), bankinnskudd (tall i tusen)

Likviditeten har svekket seg betydelig i løpet av 2023, og har tidvis vært veldig krevende. Sammenlignet med 2022 har den forverret seg med 12 %. Likviditetsgrad 1 har forverret seg fra 0,8 i 2022 til 0,5 i 2023.

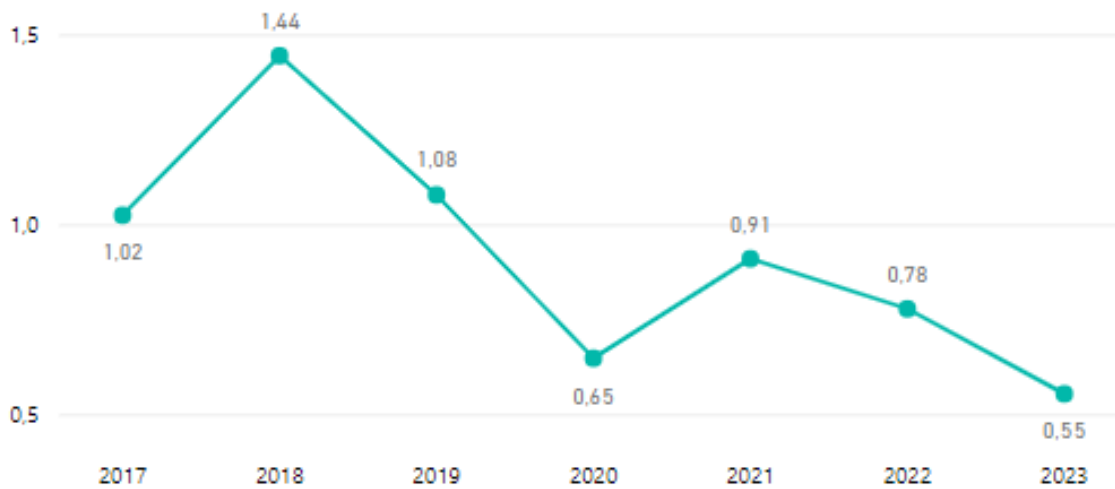
Et for høyt utgiftsnivå gjør at man flere ganger enn tidligere år må benytte kassekreditten til å dekke sine forpliktelser. I 2022 brukte man 51,5 mill. kroner ved årsskiftet, mens i 2023 har man brukt 168,4 mill. kroner.

Underkursen har styrket kommunens likviditet. I utgangspunktet skulle man betalt 21,7 mill. kroner mer i avdrag til Husbanken, men siden Husbanken ikke utbetaler underkursen, men reduserer lånet tilsvarende underkursen, styrker det likviditeten.

Likviditeten bygger delvis på hvordan inntektssystemet for kommunal sektor er satt opp, hvor blant annet rammetilskuddet utbetales i ti terminer (alle måneder unntatt august og desember). I tillegg er det store månedlige variasjoner i skatteinntektene (inntekts- og formueskatt) som følge av at forskuddstrekk og forskuddsskatt utbetales i henholdsvis seks og fire terminer, samt at skatteoppgjør (marginoppgjør og fordelingsoppgjør) knyttet til foregående inntektsår kommer på slutten av året (november). Det er i tillegg pågående investeringsprosjekter, og låneopptak som tas opp i løpet av året til disse. Etter hvert som lånebeholdning reduseres og avdragsbetalinger inntreffer vil likviditeten svekkes.

Figur 1-2: Utvikling i likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 (>2) pr. År

Reell⁸ langsiktig regnskapsmessig driftslikviditet sier noe om kommunens likviditet når man har trukket fra bundne midler som avsetninger til fond, kortsiktig gjeld og ubrukte lånemidler. Fra 2022 til 2023 har langsiktig «i verste fall scenario» for likviditeten forverret seg med om lag 100,0 mill. kroner. Per 31.12.23 var den på minus 1,4 mrd. kroner. Disse midlene anvendes til sitt egentlige formål uavhengig av politisk vedtak, og kan således redusere driftslikvidene relativt raskt. Imidlertid vil kontantbeholdningen ikke dekke forpliktelsene, selv om kassakredittlimiten på 500,0 mill. kroner benyttes i sin helhet, dersom forpliktelsene måtte dekkes samtidig. Sannsynlighet for det det skal inntreffe på samme tidspunkt er imidlertid liten.

⁸ Reell likviditet: fratrukket konti som skattetrekk, legater og andre konti som kommunen ikke kan benytte seg av.

NOTE 2 Kapitalkonto (§ 5-10 b)

Årets endring i kapitalkonto skal spesifiseres med årets endring i bokført verdi av anleggsmidlene og langsiktig gjeld, endring i ubrukte lånemidler og virkningen av endring i regnskapsprinsipp.

Egenkapitalen består blant annet av kapitalkonto, som har en helt særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Dette fordi kapitalkonto skal utligne virkninger på egenkapitalen som ikke er reelle endringer i egenkapital. I det kommunale bevilgningsregnskapet (drift- og investeringsregnskap) skal tilgang og bruk av midler bokføres, inkludert transaksjoner som ikke reelt sett skal påvirke egenkapital. Derfor skal økning og reduksjon av egenkapitalen «rettes opp» ved bokføring mot kapitalkonto⁹. Netto på kapitalkonto viser hvor stor andel av kommunens anleggsmidler som er finansiert av egenkapital.

Tabell 2-1: Kapitalkonto – samlet egenfinansiering av anleggsmidlene pr. 1.1.2023 og 31.12.2023
(i hele kroner)

Årets endring i kapitalkonto

	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Anleggsmidler	20 623 360 255,08	21 041 837 766,24	418 477 511,16
Langsiktig gjeld	15 905 471 398,93	16 957 914 211,17	1 052 442 812,24
Ubrukte lånemidler	125 974 803,01	293 928 329,01	167 953 526,00
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			-
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			-
Kapitalkonto	4 843 863 659,16	4 377 851 884,08	- 466 011 775,08

Spesifikasjon av bevegelser på kapitalkontoen

Saldo kapitalkonto 1.1.2023	4 843 863 659
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering varige driftsmidler	906 634 897
Gevinst salg av varige driftsmidler	4 031 274
Kjøp av aksjer/andeler	43 578 557
Gevinst ved salg av aksjer/andeler	2 207 304
Utlån	408 491 271
Avdrag på eksterne lån	505 713 010
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	50 184 698
Endring pensjonsmidler KLP	90 877 612
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Overdragelse andeler Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS	75 000
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	13 693 917
Endring utlån bolig-KF (åpningsbalansen)	938 264 027
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av varige driftsmidler	8 195 765
Avskrivning varige driftsmidler	434 416 840
Nedskrivning varige driftsmidler	3 174 439
Tap ved salg av varige driftsmidler	124 207
Verdiendring varige driftsmidler pga justeringsinntekter mva. (VA)	7 806 121
Salg aksjer/andeler	8 625 904
Nedskrivning aksjer/andeler	
Mottatte avdrag på utlån	121 204 036
Avskrivning på utlån	621 013
Bruk av lånemidler	1 070 046 474
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	320 155 822
Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	
Endring pensjonsmidler andre selskap	327 006 153
Endring varige driftsmidler - overført Tromsøbolig KF	1 124 224 423
Korrigerende utlån KF (110-sentralen, som er overført til kommunekassa)	4 162 146
Saldo kapitalkonto 31.12.2023	4 377 851 884

⁹ Kommuneregnskapet 8. utgave av Øyvind Sunde. (Sticos1), 2021.

NOTE 3 Endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimat og korrigerings av tidligere års feil (§ 5-10 c)

Det skal opplyses om vesentlige endringer i regnskapsprinsipp. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i regnskapsestimater og om vesentlige korrigerings av tidligere års feil.

I 2023 har det ikke vært vesentlige endringer i regnskapsestimater. Det er heller ikke foretatt endringer i regnskapsprinsipp i 2023.

Tabell 3-1: Endring i regnskapsprinsipp (i hele kroner)

Konto	25811100	25811101	25811102	25811103	25811104	25811300	SUM
	Renter 2001	Renter forvaltningslån 2001	Mva.-komp 2001	Material-beholdning 2001	Feriepenger 1992	Ressurs-krevende tjenester	Endringer i regnskapsprinsipper
IB 2023:	27 353 491	4 145 083	-10 998 350	2 175 300	47 839 361	-46 368 000	24 146 886
Endringer:	-	-	-	-	-	-	-
UB 2023:	27 353 491	4 145 083	-10 998 350	2 175 300	47 839 361	-46 368 000	24 146 886

Det er gjort korrigerings av tapsfond for startlån som har vært bokført i regnskapet som et bundne driftsfond. Dette er midler som tilhører startlånsordningen og skal derfor være bokført som et bundne investeringsfond. Fondet på 10,0 mill. kroner er derfor inntektsført i driftsregnskapet som bruk av bundne driftsfond, deretter overført til investeringsregnskapet og avsatt på bundne investeringsfond.

Strandvegen 8 eiendom AS ble i 2022 omstrukturert til Strandvegen 8 utvikling AS. Salg av disse aksjene på 6,0 mill. kroner er blitt korrigerert og bokført i 2023.

Faste noteopplysninger om eiendeler

NOTE 4 Varige driftsmidler (§ 5-11 a)

For hver gruppe av varige driftsmidler skal det opplyses om avskrivningsperioder. For hver gruppe av varige driftsmidler skal det også opplyses om balanseført verdi ved inngangen av året, årets tilgang, avgang, avskrivninger, nedskrivninger og eventuelle reverseringer av nedskrivninger, og balanseført verdi ved utgangen av året. Leide varige driftsmidler som er balanseført, skal spesifiseres hvis leieavtalen er vesentlig. Det skal i tillegg opplyses om årsaken til vesentlige nedskrivninger og eventuelle reverseringer av slike.

Tabell 4-1: Oversikt varige driftsmidler pr. 31.12.2023 (i hele tusen kroner)

(tall i hele tusen kroner)

	Inventar, innredning, større utstyr, verktøy, maskiner, kjøretøy, større nyttekjøretøy, større IKT, kontormaskiner o.l.	anleggsmaskiner, båter o.l.	Programvare, dekomponerte bygg - elkraft	Dekomponerte bygg - VVS og utomhus	Barnehager, skoler, idrettsanlegg, boliger, bofellesskap, vegger, parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng, ledningsnett, dekomponerte anlegg - bygning o.l.	Adm.lokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg o.l.	Tomter	Sum
Balanseført verdi 1.1	64 734	222 325	33 436	115 593	7 646 000	2 385 454	526 142	10 993 685
Tilgang	23 465	66 653	827	0	739 035	65 681	10 974	906 635
Avgang	-2 691	-1 587	-7 629	-15 905	-674 601	-384 738	-41 361	-1 128 513
Avskrivninger	-27 602	-43 093	-2 216	-5 592	-284 864	-70 979	-71	-434 417
Nedskrivninger	0	0	0	0	-3 174	0	0	-3 174
Reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert anleggsgrupper	0	0	0	1 408	-1 408	0	0	0
Verdiendring justeringsavtaler	0	0	0	0	-7 806	0	0	-7 806
Balanseført verdi 31.12	57 906	244 298	24 418	95 504	7 413 182	1 995 419	495 684	10 326 409
Tap salg varige driftsmidler	0	44	0	0	80	0	0	124
Gevinst salg varige driftsmidler	28	1 669	0	0	2 284	0	50	4 031
Avskrivningstid i år, inntil	5	10	15	20	40	50	Avskrives ikke/ 50	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke/lineær	

Tilgang inneholder årets investeringer i varige driftsmidler på 906,6 mill. kroner, se første post i bevilgningsoversikt investering. Avgang på 1,1 mrd. kroner består i all vesentlighet av redusert balanseverdi i forbindelse med overføring av boliger til Tromsøbolig KF med effekt fra 1.1.2023. I tillegg er det avganger som følge av salg på 4,3 mill. kroner.

Avskrivninger på 434,4 mill. kroner består kun av årets ordinære avskrivninger. Nedskrivninger etter kriteriene i KRS nr. 9 er utført for til sammen 3,2 mill. kroner. Anleggene det gjelder er kaia i Laukvik og byggene i Nansenvegen 57-63, som er revet. Det har ikke vært aktuelt med reversering av tidligere års nedskrivninger.

Bokført verdi av VA-anlegg overdratt fra utbyggere er redusert med årets justeringsinntekt på 7,8 mill. kroner.

Tromsø kommune har finansiell leieavtale med Blå Kors Eiendom AS. Verdien av anleggsmiddelet på 74,7 mill. kroner pr 1.1.2023 er overført til Tromsøbolig KF.

NOTE 5 Aksjer og andeler i varig eie (§ 5-11 b)

For aksjer og andeler under finansielle anleggsmidler skal det for hvert selskap opplyses om eierandelen og balanseført verdi ved utgangen av regnskapsåret. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i eierandeler. Det skal i tillegg opplyses om vesentlige nedskrivninger, og eventuelle reverseringer av slike, og årsaken til dette.

Tabell 5-1: Eierandel og balanseført verdi av aksjer og andeler i varig eie pr. 31.12.2023 (i hele kroner)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2023
Alfheim Stadion II AS org 956983231	100,00 %	39 290 817
Arktisk filharmoni AS org 994387693	50,00 %	50 000
Arnestedet Eiendom AS org 931012193	100,00 %	312 700 000
Arnestedet Næringseiendom AS org 926 382 683	100,00 %	6 000 000
Aurora kino AS org 931176765	64,40 %	2 645 224
Biblioteksentralen SA org 910568183	0,31 %	3 600
Bredbåndsfylket Troms AS org 986358013	0,81 %	16 000
Brensholmen/Sommarøy Vannverk SA org 970191062	2,31 %	9 000
Filmparken AS org 914772141	0,16 %	26 754
Galvano Tia AS org 911918269	0,01 %	75
Gågaten AS Tromsø org 966697083	2,86 %	3 000
Hålogaland Teater AS org 920093914	25,00 %	25 000
Jordobservasjon Tromsø AS org 928103625	33,33 %	800 000
K-sekretariatet IKS org 988064920	17,99 %	239 248
KomRev Nord IKS org 986574689	17,70 %	1 197 128
KLP org 938708606		27 429 578
Langsundforbindelsen AS org 941704956	8,06 %	10 000
NKS for 110-sentralene IKS org 927 056 453	5,00 %	75 000
Nordområdevegen AS (Ullsfjordforbindelsen AS) org 997618254	12,06 %	20 984
Protromsø AS org 928465845	100,00 %	8 100 000
Remiks Miljøpark AS org 894462132	99,99 %	102 172 293
Ressurs Tromsø AS org 919302755	55,40 %	144 000
Romssa sámi viessu - Samisk hus Tromsø AS org 931374389	33,33 %	333 333
Skalandtunnelene AS org 931152971	0,45 %	1 000
Skarphallen eiendom AS org 971101695	50,00 %	495 000
Slåttnes Vannverk SA org 970548394 (1 andel à 2500,-)		2 500
Storelva Idrettspark AS org 984705034	27,87 %	100 000
Troms Holding AS org 923191593, (1 aksje à 10 000)	1,67 %	10 000
Troms Kraft AS org 979468792	40,00 %	200 000 000
Tromsø Asvo AS org 852190582	100,00 %	100 000
Tromsø kommunale pensjonskasse, org 814115232	100,00 %	347 138 458
Tromsø Parkering AS org 912994481	100,00 %	70 981 160
Tromsø Sentrum AS, org 919172150	33,33 %	100 000
Tromsø Veg AS org 946677183	66,67 %	200 000
Tromvik Vannverk SA org 970191089 (1 andel à 250,-)		250
Visit Tromsø-Region AS org 994311352	16,67 %	60 000
Sum		1 120 479 402

Alfheim stadion II AS:

I KST-sak 22/23 ble det vedtatt at Tromsø kommune skulle kjøpe resterende av aksjene i Alfheim Stadion II AS (49 %, det vil si 8 350 000 aksjer) fra TIL Fotball AS og Tromsø Idrettslag. Tromsø kommune har betalt 30,6 mill. kroner for disse aksjene i 2023.

Aurora kino AS:

I KST-sak 129/22 ble det vedtatt at Aurora Kino AS skulle stiftes for å omdanne Aurora Kino IKS til et aksjeselskap og oppløse det interkommunale selskapet. Selskapet aksjekapital er på 30 000 kroner fordelt på 1 000 aksjer. Tromsø kommune har tegnet 644 aksjer i Aurora Kino AS, som utgjør 64,4 % (kroner 19 320). Øvrige eiere er Alta kommune (27,6 %) og Sør-Varanger (8 %). Videre har det vært en kapitalforhøyelse der selskapets aksjekapital øktes fra 30 000 kroner med 170 000 kroner til 200 000 kroner. Ved økning av pålydende per aksje i selskapet fra 30 kroner til 200 kroner. I tillegg ble det betalt 3 907,49 kroner i overkurs per aksje. Tegningskurs per aksje utgjorde følgelig 4 077,49 kroner og samlet tegningsbeløp 4 077 490 kroner, for Tromsø kommune utgjorde dette 2 625 903,56 kroner.

Arnestedet Næringseiendom AS:

Strandvegen 8 eiendom AS ble i 2022 omstrukturert til Strandvegen 8 utvikling AS. Dette skjedde ved en kapitalforhøyelse i Strandvegen 8 utvikling AS, der Tromsø kommunes aksjer i Strandvegen 8 eiendom AS var tingsinnskuddet. Aksjekapitalen i Strandvegen 8 utvikling økte fra 30 000 kroner med 970 000 kroner til 1 000 000 kroner ved økning av pålydende på samtlige av selskapets 100 aksjer fra 300 kr pr. aksje til 10 000 kr pr. aksje. I tillegg ble det betalt 50 300 kroner pr. aksje i overkurs. Tegningskurs per aksje utgjorde følgelig 60 000 kroner og samlet tegningsbeløp var på 6 000 000 kroner. Tromsø kommune eier alle aksjene. I 2023 har Strandvegen 8 utvikling AS skiftet navn til Arnestedet Næringseiendom AS.

KLP:

I KST-sak 163/22 (HAP 2023-2027) ble det vedtatt kapitaltilskudd på inntil 2 mill. kroner, i regnskapet er det i 2023 bokført 1,76 mill. kroner.

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS:

Tromsø kommunekasse overtok fra Tromsø brann og redning KF driften av 110-sentralen i 2023, og dermed også andelene i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS, jamfør KST-sak 69/22 og KST-sak 163/22 (HAP 2023-2027).

ProTromsø AS:

Det har vært gjennomført emisjon i selskapet hvor Tromsø kommune har skutt inn 2,0 mill. kroner i aksjekapital jamfør KST-sak 163/22 (HAP 2023-2027). I tertialrapport 1-2023 (KST-sak 66/23) ble det bevilget ytterligere 2,0 mill. kroner i kapitalinnskudd.

Samisk hus:

Samisk hus ble vedtatt etablert gjennom (KST-sak 71/22 og KST-sak 171/22). Aksjekapitalen er på kroner 1 000 000 fordelt på 999 aksjer, likt fordelt på de tre eierne Tromsø kommune, Troms og Finnmark fylkeskommune og Sametinget.

Tromsø kommunale pensjonskasse:

I KST-sak 163/22 (HAP 2023-2027) ble det vedtatt kapitaltilskudd på inntil 12,7 mill. kroner, i regnskapet er det i 2023 bokført 11,9 mill. kroner.

NOTE 6 Utlån (§ 5-11 c)

For utlån under finansielle anleggsmidler skal det for hvert utlån opplyses om lånets størrelse, hvem som er låntaker, og om utlånet er finansiert med egne midler eller med lån etter kommuneloven § 14-17 første ledd. Utlån til samme låntaker kan angis samlet. Utlån til privatpersoner kan også angis samlet. Det skal i tillegg opplyses om vesentlige tap på utlån.

Kommunekassen har i 2014 ytt et ansvarlig lån til Alfheim Stadion II AS på 1,0 mill. kroner. I låneavtalen heter det at kommunekassens andel skal være inntil 3,0 mill. kroner (I KSAK 83/14 ble det vedtatt inntil 4,0 mill. kroner). Restkrav er tillagt renter i henhold til avtalen og er økt til 1,4 mill. kroner. Avtalen forfalt i 2016, og kommunedirektøren vil i løpet av våren 2024 legge frem en sak for kommunestyret.

Det ble i 2021 inngått ny kontrakt med Tromsø Alpinpark AS der påløpt husleie fra 2018 til og med 2021 skulle dekkes gjennom framtidige faktureringer til selskapet. Utestående beløp på 5,5 mill. kroner (eksklusiv mva.) ble derfor ansett som en langsiktig fordring (utlån) i 2021. Tromsø Alpinpark AS har ikke gjort innbetalinger i 2023.

Tromsø kommune har i 2012 ytt et lån til Stiftelsen Crux på 2,1 mill. kroner. Lånet skulle gå til renovering og opprustning av eiendommen gnr. 200 bnr. 402 Grønnegata 12 i Tromsø kommune. Lånet var rente- og avdragsfritt i 10 år. Etter 10 år kan Tromsø kommune vurdere eventuell forlengelse av disse vilkårene, og eventuelt vilkår om tilbakebetaling av lånet over en nærmere fastsatt tidsperiode. Kommunedirektøren vil i løpet av våren 2024 legge frem en sak for kommunestyret.

Det ble i KST-sak 41/21 utredet tiltak for å bedre fastlegeordningen i Tromsø kommune. I etterkant av denne saken kom tiltaket der Tromsø kommune tilbyr lån til allmennleger i spesialisering (ALIS) ved kjøp av hjemmel. Dette for å bidra til å sikre økonomisk trygghet for allmennleger i spesialisering. Det ble i 2023 utbetalt totalt 1,5 mill. kroner i nye utlån, samt innbetalt avdrag på 0,6 mill. kroner. Samlet er saldo utlån pr. 31.12.2023 på 3,4 mill. kroner.

I 2023 er det ikke utbetalt sosiale utlån, det ble heller ikke utbetalt noe i 2022. Det er ikke tapsført noe i 2023. Ved årsslutt hadde kommunen utestående sosiale utlån på 3,4 mill. kroner.

Pr. 31.12.2023 har kommunen 1,6 mrd. kroner i utlånte startlån. Årets nye utlån er 333,9 mill. kroner, mot 294,2 mill. kroner i 2022.

Konserninterne langsiktige fordringer til Tromsø brann og redning KF, Tromsø Havn KF og Tromsøbolig KF er på til sammen 1,2 mrd. kroner.

Tabell 6-1: Utlån pr. 31.12.2023 (i hele kroner)

Låntaker	Finansiert ved bruk av:	Lånebeløp pr. 31.12.23
Alfheim stadion II AS	Lån	1 437 861
Tromsø Alpinpark AS	Egne midler	5 042 695
Stiftelsen Crux - utlån	Egne midler	2 100 000
Andre utlån	Egne midler	219 000
Fastleger	Egne midler	3 366 250
Sosiale utlån	Egne midler	3 363 987
Startlån	Lån	1 608 348 189
Tromsø havn KF	Lån og udekket*	84 500 000
Tromsø brann og redning KF	Lån	119 776 205
Tromsøbolig KF	Lån	946 018 480
Sum utlån		2 774 172 667

*Årets utlån på 20,2 mill. kroner til Tromsø havn KF har ikke bevilgning i investeringsbudsjettet 2023, og er dermed udekket.

NOTE 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (§ 5-11 d)

For markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal det opplyses om sum anskaffelseskost, balanseført verdi ved inngangen av året, årets resultatførte verdiendring og balanseført verdi ved utgangen av året. Første punktum gjelder tilsvarende for derivater som ikke regnskapsføres etter reglene om sikring i § 3-3 tredje ledd.

Kommunekassen har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

NOTE 8 Rentesikring (§ 5-11 e)

Det skal opplyses om hvilke finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som regnskapsføres etter reglene om sikring, hva som er tilhørende sikringsobjekter, formålet med sikringen og sikringens varighet.

Kommunen har per 31.12 fem rentebytteavtaler på til sammen 1,75 mrd. kroner. Formålet med sikringen er å gi kommunen forutsigbarhet for fremtidige rentekostnader (kontantstrømsikring). Avtalene er knyttet opp mot underliggende lån som det kommer frem av tabellen under. Dette er i tråd med finansreglementet og de administrative rutinene for finansforvaltningen i Tromsø kommune, der minimum 30 % av gjeldsporteføljene skal være sikret.

Tabell 8-1 Rentesikringskontrakter tilknyttet underliggende lån (i hele kroner)

Motpart	Løpetid	Rente	Underliggende lån	Hovedstol
Danske bank	01.06.2019-01.06.2027	2,038 %	12812413	350 000 000
Nordea Mkts	01.03.2021-02.03.2026	4,777 %	12851866	500 000 000
Danske bank	21.09.2021-21.09.2031	2,342 %	13030262	350 000 000
SNN	01.03.2022-01.03.2032	2,666 %	20200471	350 000 000
SNN	27.09.2023-27.09.2033	1,667 %	12861691	200 000 000
Sum lån				1 750 000 000

Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser

NOTE 9 Langsiktig lånegjeld (§ 5-12 a)

For lån skal det opplyses om hvor mye som gjelder lån til henholdsvis egne investeringer, andres investeringer, innfrielse av kausjoner og videreutlån. Leieforpliktelser som er balanseført skal spesifiseres hvis forpliktelsen er vesentlig. Det skal også opplyses om gjennomsnittlig løpetid og rente. Det skal i tillegg opplyses om verdien på lån som forfaller og må refinansieres i løpet av året regnskapet legges fram.

Denne noten beskriver kommunekassens langsiktige lånegjeld.

Tabell 9-1: Oversikt over langsiktig lånegjeld kommunekassen pr. 31.12.23 (i hele tusen kroner)

	31.12.2023	31.12.2022
Egne investeringer	8 426 299	8 048 794
Andres investeringer	13 662	8 650
Videreutlån	1 808 244	1 455 737
Innfrielse av kausjoner	0	0
Finansiell leieavtale (Blå Kors)	70 557	73 295
Sum langsiktig/brutto lånegjeld	10 318 762	9 586 476

Tabell 9-2: Oversikt over netto gjeldsportefølje kommunekassen pr. 31.12.23 (i hele tusen kroner)

	31.12.2023	31.12.2022
Brutto lånegjeld	10 318 762	9 586 476
(-) Utlån til kommunale foretak	-1 150 295	-184 803
(-) Selvkostfinansiert gjeld	-1 809 247	-1 782 597
(-) Husbanken startlån	-1 808 244	-1 455 737
(-) Refusjon fylkeskommunen	-7 134	-7 297
(-) Renterefusjon	-161 229	-188 144
Sum netto lånegjeld	5 382 613	5 967 898

Langsiktig lånegjeld er definert som kommunekassens gjeld i sertifikat- og obligasjonsmarkedet, utlån fra Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap (KLP) og Kommunalbanken (KBN), Husbanken og finansielle leieavtaler.

Langsiktig lånegjeld er på ca. 10,3 mrd. kroner, og har økt med 732,3 mill. kroner sammenlignet med i fjor (det vil si en netto økning, etter reduksjon på 0,9 mrd. kroner, som følge av flytting av gjeld til Tromsøbolig KF). Økningen skyldes i all hovedsak opptak av investeringslån på 745,0 mill. kroner og 493,0 mill. kroner. Til fratrukk kommer avdrag til investeringslånene og startlån på 505,7 mill. kroner. Kommunens gjeldsgrad (viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter) er på 142 %, en

økning på seks prosentpoeng fra 2022. Gjennomsnittlig vektet kapitalbinding er på 7 år og vektet rente er på 3,1 %. Ved årets slutt var 53 % av gjelden sikret gjennom fastrente- og rentebytteavtaler.

Netto lånegjeld er på 5,4 mrd. kroner, en nedgang på 590,3 mill. kroner. Grunnen til at netto lånegjeld går ned er at man har opprettet Tromsøbolig KF og flyttet nesten én milliard kroner over til foretaket. Det forklarer også hvorfor gjeldsgraden for netto lånegjeld har gått ned fra 85 % i 2022 til 74 % i 2023. For netto lånegjeld er gjennomsnittlig vektet kapitalbinding 3,8 og vektet rente på 3,4 %. Kommunekassen har ved årets slutt 77 % av gjelden sikret gjennom fastrente- og rentebytteavtaler.

Leieavtalen med Blå Kors er i henhold til gjeldende regnskapsregler å definere som en finansiell leieavtale, der hovedmomentet er at leieavtalen oppføres som et anleggsmiddel i balansen. Forpliktelsen på dette er 70,6 mill. kroner per 31.12.2023.

Tabell 9-3: Forfall på langsiktig gjeld de neste 12 månedene

ISIN	Motpart	Forfallsdato	Type	Rentebinding	Restgjeld
13004465	DNB	25.01.2024	Sertifikatlån	Flytende	200 000 000
13062315	Nordea	02.02.2024	Sertifikatlån	Flytende	300 000 000
12986597	SB1M	14.02.2024	Sertifikatlån	Flytende	300 000 000
13023275	SEB	21.02.2024	Sertifikatlån	Flytende	400 000 000
13091827	DNB	04.03.2024	Sertifikatlån	Flytende	115 000 000
13017624	DNB	12.03.2024	Sertifikatlån	Flytende	200 000 000
13027920	DNB	26.03.2024	Sertifikatlån	Flytende	200 000 000
10770712	DNB	22.08.2024	Obligasjonslån	Fast	262 000 000
12657339	SEB	29.08.2024	Obligasjonslån	Flytende	249 000 000
13038927	DNB	11.10.2024	Sertifikatlån	Flytende	266 000 000
16707913.50	Husbanken	01.12.2024	Obligasjonslån	Flytende	833 230
Sum forfall neste 12 månedene					2 492 833 230

Tabell 9-3 viser at kommunekassen har ca. 2,5 mrd. kroner til forfall de neste 12 månedene. Sett mot forrige år er dette en betydelig nedgang fra 4,2 mrd. kroner. I kroner utgjør det litt over 1,7 mrd. kroner. Totalt volum til forfall vil avhenge av hvor stor andel av nye låneopptak/refinansieringer som vil bli utstedt i sertifikatmarkedet. Kommunekassen har ved årsslutt 2,0 mrd. kroner i sertifikatmarkedet, som er ca. 0,7 mrd. kroner lavere enn i fjor. I tillegg skal det minimum betales 330,0 mill. kroner i avdrag i 2024 som er med på å redusere refinansieringsrisikoen ytterligere.

NOTE 10 Avdrag på lån (§ 5–12 b)

Det skal opplyses om størrelsen på minimumsavdraget beregnet etter kommuneloven § 14-18 første ledd. Det skal også opplyses om sum avskrivninger, verdien på lånegjelden og verdien på de varige driftsmidlene som ligger til grunn for beregningen. Hvis mottatte avdrag på videreutlån er brukt til å betale avdrag på lån til formål som nevnt i § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal det opplyses om beløpet og hvordan minimumsavdraget er korrigert for dette.

Årlig minsteavdrag beregnes som sum lånegjeld (unntatt lån til utlån og forskuttering) dividert på sum avskrivbare anleggsmidler multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minste krav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

Tabell 10-1: Forenklet beregningsmetode årlige minsteavdrag (i hele tusen kroner)

(tall i hele tusen kr)	
IB varige driftsmidler	10 993 685
- IB tomter	526 142
- Varige driftsmidler overført til Tromsøbolig KF pr 1.1.23	1 124 224
= Varige driftsmidler til beregning	9 343 318
IB langsiktig gjeld unntatt pensjonsforpliktelse	9 586 476
- IB utlån til egne kommunale foretak	184 803
- IB utlån startlån	1 353 854
- IB avsatt avdragsfond startlån	48 356
- IB memoria lånemidler startlån	106 256
- Utlån overført til Tromsøbolig KF pr 1.1.23	938 264
+ Utlån 110-sentralen tilbakeført fra TBR KF 1.1.23	4 162
= Langsiktig gjeld til beregning	6 959 105
Bokførte avskrivninger	434 417
Bokført avdrag	323 563
Beregnet minste tillatte avdrag (k.loven §14-18)	323 563
Differanse mellom bokført og beregnet avdrag	0

Kommunekassen har i 2023 betalt 289,8 mill. kroner i avdrag, bokført i driftsregnskapet. For at kommunekassen skal belastes med beregnet minste tillatte avdrag er det i tillegg gjort avsetninger for 33,7 mill. kroner.

NOTE 11 Pensjon (§ 5-12 c)

Det skal opplyses om årets pensjonspremier, netto pensjonskostnad og premieavvik, og om årets amortiseringskostnader og samlet pensjonskostnad. Det skal også opplyses om hvilke amortiseringsperioder som benyttes for amortisering av premieavvik. Det skal i tillegg opplyses om størrelsen på bruk av premiefond i året og midler på premiefond ved utgangen av året. Årets netto pensjonskostnad og årets endring i pensjonsmidler og brutto pensjonsforpliktelse skal spesifiseres. Det skal opplyses om hvilke beregningsforutsetninger som er brukt.

I tillegg til dekning i folketrygden har ansatte i kommunekassen en offentlig ytelsesbasert pensjonsordning, jamfør hovedtariffavtalen kapittel 2. Kommunekassen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), Statens pensjonskasse (SPK), og Tromsø kommunale pensjonskasse (TKP).

Tabell 11-1: Beregningsforutsetninger

	KLP	SPK	TKP
Avkastning på pensjonsmidler	3,50 %	3,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Årlig G-regulering	2,48 %	2,48 %	2,48 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	1,71 %		1,71 %

Årets pensjonspremie, beregnete netto pensjonskostnad og premieavvik, amortiseringskostnad og samlet pensjonskostnad

Det oppstår et avvik, kalt premieavvik, når årets pensjonspremie (betalt premie) til pensjonsselskapet er større eller mindre enn beregnete netto pensjonskostnad. I henhold til § 3-5 i budsjet- og regnskapsforskriften skal premieavviket inntektsføres (ved større innbetaling enn kostnad) eller utgiftsføres (ved mindre innbetaling enn kostnad) i driftsregnskapet i året det oppstår.

Tabell 11-2: Pensjonskostnader (i hele kroner)

(tall i hele kroner)	2023	2022
A Pensjonspremie (eks. adm) før bruk av premiefond	610 044 286	621 499 348
B Bruk av premiefond	26 423 403	33 138 140
C Årets pensjonspremie (eks. adm) (betalt premie) (A-B)	583 620 883	588 361 208
D Netto pensjonskostnad (beregnet)	243 224 530	219 418 334
E Premieavvik (C-D)	340 396 353	368 942 874
F Amortisering premieavvik	174 050 828	133 473 331
G Administrasjonskostnader	41 214 947	32 844 980
H Samlet pensjonskostnad ifølge aktuarberegninger (D+F+G)	458 490 305	385 736 645
Pensjonstrekk arbeidstakere (2%)	- 64 687 000	- 58 438 362
Bokført pensjonskostnad i kommunens regnskap før aga	393 803 306	327 298 283
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnad	31 110 461	25 856 564
Bokført pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	424 913 767	353 154 848

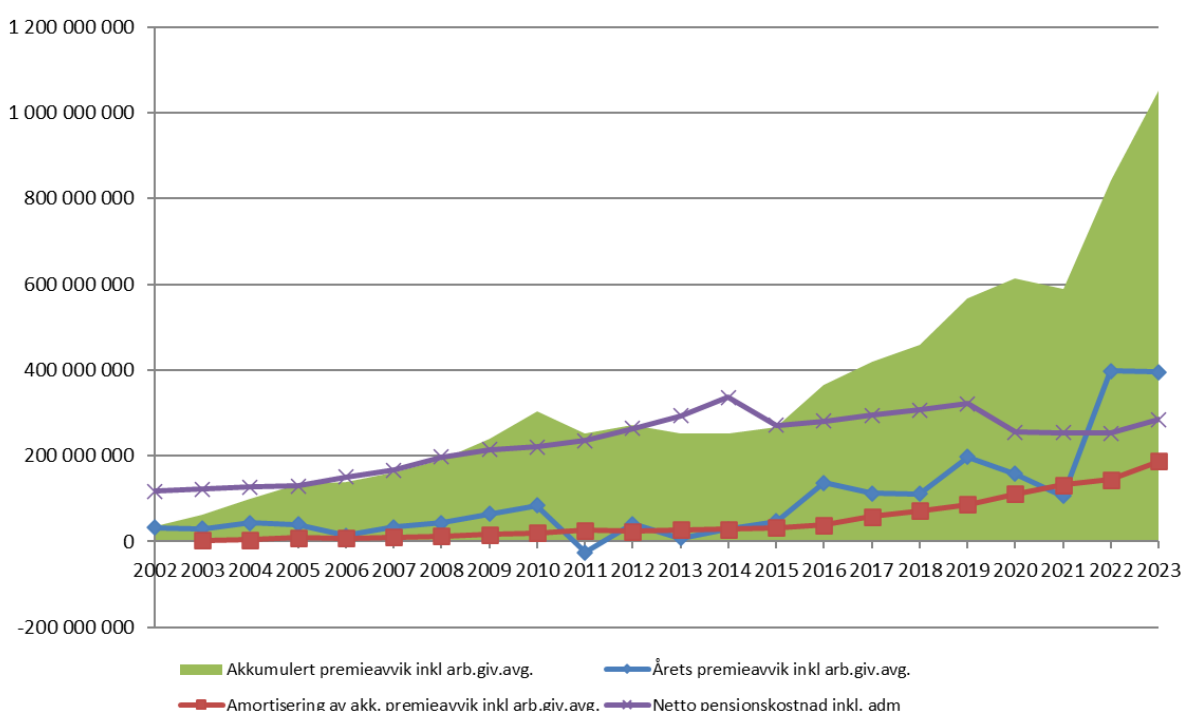
Amortiseringsperiode

Siden premieavviket ikke representerer tilgang av midler må det til slutt «gå i null» ved at inntektsføring av premieavvik i et år fører til utgifter i senere år. I henhold til § 3-5 i budsjett- og regnskapsforskriften skal premieavvik som har oppstått i 2014 og senere bokføres over 7 år. Dette kalles amortisering av premieavviket. Amortisering (utgiftsføring) av tidligere års premieavvik var i 2023 på 174,1 mill. kroner eksklusiv arbeidsgiveravgift (aga).

Akkumulert premieavvik pr. 31.12.2023 er 1,1 mrd. kroner inklusiv arbeidsgiveravgift.

Figur 11-1 viser utvikling av premieavvik i perioden 2002 til 2023. Premieavviket har vært positivt i alle år, med unntak av 2011.

Figur 11-1: Utvikling premieavvik

Premiefond

Premiefondet er et fond som består av tilbakeført premie og avkastning på pensjonsmidler. Midlene kan kun brukes til premiebetaling. Fondet er ikke en del av kommunens balanse, men bruk av det bidrar til reduksjon i betalt pensjonspremie. Bruk av premiefond reduserer også det årlige premieavviket. Det er i 2023 brukt 26,4 mill. kroner av premiefond. Saldo på premiefond pr 31.12.2023 er på 252,6 mill. kroner. Avkastning av fondet for 2023 er først kjent etter at regnskapet er avlagt.

Tabell 11-3: Spesifisering av netto pensjonskostnad (i hele kroner)

(tall i hele kroner)		2023	2022
I	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	276 580 196	267 940 933
J	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	218 570 920	179 710 067
K	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	251 926 585	228 232 666
D	Netto pensjonskostnad eks. adm. (I+J-K)	243 224 531	219 418 334

Tabell 11-4: Spesifisering av pensjonsmidler (i hele kroner)

(tall i hele kroner)		2023	2022
P	Verdi av pensjonsmidler 1.1	7 006 720 552	6 267 970 638
Q	Amortisert estimatavvik - årets pensjonsmidler	- 894 261 237	83 082 666
K	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	251 926 585	228 232 666
C	Årets pensjonspremie	610 044 286	588 361 208
N	Utbetalte pensjoner	- 153 653 477	- 160 926 626
R	Estimerte pensjonsmidler 31.12	6 820 776 709	7 006 720 552

Tabell 11-5: Spesifisering av pensjonsforpliktelsen (i hele kroner)

(tall i hele kroner)		2023	2022
L	Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	6 318 995 745	5 931 499 115
M	Amortisert estimatavvik - årets forpliktelse	- 36 517 075	100 772 256
I	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	276 580 196	267 940 933
J	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	218 570 920	179 710 067
N	Utbetalte pensjoner	- 153 653 477	- 160 926 626
O	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	6 623 976 309	6 318 995 745
S	Netto forpliktelse (R-O)	196 800 400	687 724 807
T	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse (7,9 %)*	15 175 259	-

Pensjonsforpliktelsen er lavere enn pensjonsmidlene (overfinansiering) i to av pensjonsordningene (KLP og TKP,) og det skal ikke derfor ikke beregnes arbeidsgiveravgift av disse når midlene er større enn forpliktelsen. I den tredje pensjonsordningen SKP er pensjonsforpliktelsen høyere enn pensjonsmidlene (underfinansiering) og det er derfor beregnet arbeidsgiveravgift av denne netto pensjonsforpliktelsen og dette utgjør 15,2 mill. kroner.

NOTE 12 Garantiansvar (§ 5-12 d)

For hver garanti skal det opplyses om hvem garantien er stilt for, hvilket formål garantien gjelder, type garanti, vedtatt garantiramme, garantiansvaret ved utgangen av regnskapsåret og når garantiansvaret utløper. Hvis en garanti gjelder for lån som enda ikke er tatt opp, skal det også opplyses om forventet låneopptak. Hvis garantien også omfatter renter, omkostninger og lignende, skal det opplyses om dette i tillegg til lånebeløpet. For hver garanti skal det opplyses om garantien er godkjent eller kun vedtatt, men enda ikke godkjent, eller om garantien gjelder for små beløp. Garantier som gjelder privatpersoner, kan summeres og opplyses samlet. Hvis en garanti er innfridd eller det er sannsynlig at en garanti må innfris, skal det opplyses om hvilken garanti det gjelder og innfrielsesbeløpet.

Tabell 12-1: Kommunekassens garantiansvar pr 31.12.2023 (i hele kroner)

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.23	låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn.	Godkjenning	Utløper
Barnehager og skole								
Steinberget barnehage	Renovering	Simpel	4 635 000	278 100	0	0	Godkjent	2024
Tusseladden barnehage	Renovering	Simpel	2 900 000	1 653 250	0	0	Godkjent	2022
Skogstua Foreldrelagsbarnehage	Renovering	Simpel	650 000	36 221	0	0	Godkjent	2021
Ekrehagen friluftsbarnhage	Renovering	Simpel	500 000	0	0	0	Godkjent	2023
Stiftelsen Vesterlia Tema og kulturba	Renovering	Simpel	663 000	110 500	0	0	Godkjent	2027
Karveslettia Foreldrelagsbarnehage	Renovering	Simpel	4 950 000	536 250	0	0	Godkjent	2027
Kråkeslottet barnehage	Renovering	Simpel	1 000 000	286 619	0	0	Godkjent	2024
Kråkeslottet barnehage	Renovering	Simpel	6 000 000	5 018 750		10 %	K-sak 197/21	2042
Tromsø Internasjonal School	Nye lokaler	Simpel	34 064 456	24 728 405	0	10 %	Godkjent	2041
Energi								
Brensholmen/Sommarøy Vannverk	Renovering	Simpel	4 000 000	2 256 694	0	0	Godkjent	2037
Brensholmen/Sommarøy Vannverk	Renovering	Simpel	2 000 000	1 056 478	0	0	Godkjent	2037
Kultur og idrett								
Alfheim stadion II AS	Renovering	Simpel	30 000 000	20 350 000	0	0	Godkjent	2030
Alfheim stadion II AS	Renovering	Simpel	15 000 000	12 000 000	0	0	Godkjent	2034
Tromsø Ryttersportsklubb	Renovering	Simpel	3 765 264	3 375 730	0	0	Godkjent	2039
Tromsø Ryttersportsklubb	Renovering	Simpel	2 000 000	1 793 091	0	0	Godkjent	2039
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	30 000 000	15 966 204	0	0	Godkjent	2035
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	10 747 000	6 219 409	0	0	Godkjent	2037
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	2 845 000	1 817 824	0	0	Godkjent	2040
Fløya Anlegg AS	Oppgradering kunstgress	Simpel	2 100 000	945 000	0	0	Godkjent	2027
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	3 500 000	2 624 990	0	0	Godkjent	2046
Tromsø Tennisklubb	Renovering	Simpel	5 740 000	1 004 500	0	0	Godkjent	2026
Tromsø Tennisklubb	Renovering	Simpel	1 189 384	897 039	0	10 %	Godkjent	2040
Tromsø Tennisklubb	Renovering	Simpel	3 008 412	0	0	10 %	Godkjent	2025
Tromsdalen Rideklubb	Renovering	Simpel	1 671 138	1 671 138	0	0	Godkjent	2037
Perspektivet Museum	Renovering	Selvskyldne	6 154 504	1 952 850	0	0	Godkjent	2026
Stakkevollan Idrettsforening	Etablering fotballhall	Simpel	9 000 000	5 427 938	0	0	Godkjent	2036
TUIL AS	Etablering TUIL Arena	Simpel	43 258 000	19 663 070	0	0	Godkjent	2034
Blåmann IL	Etablering klubbhus	Simpel	2 000 000	1 222 310	0	0	Godkjent	2039
Ramfjord Ungdoms og Idrettslag	Oppgradering kunstgress	Simpel	1 300 000	847 740	0	10 %	Godkjent	2032
Reinen Idrettslag	Etablering kunstgressbane	Simpel	3 750 000	366 655	0	0	Godkjent	2030
Kattfjord Sportsklubb	Etablering kunstgressbane	Simpel	1 850 000	0	0	10 %	K-sak 185/20	2030
Kattfjord Sportsklubb	Etablering kunstgressbane	Simpel	200 000	0	0	10 %	K-sak 185/20	2026
Turnhallen Tromsø AS	Etablering turnhall	Simpel	50 000 000	11 754 186	0	10 %	Godkjent	2046
Turnhallen Tromsø AS	Etablering turnhall	Simpel	15 500 000	2 296 689	0	10 %	Godkjent	2046
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	50 000 000	46 739 129	0	10 %	Godkjent	2045
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	15 400 000	14 337 930	0	10 %	Godkjent	2037
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	30 000 000	24 666 664	0	10 %	Godkjent	2042
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	20 000 000	19 800 000	0	10 %	Godkjent	2048
Bjerkakerhallen AS	Etablering fotballhall	Simpel	73 672 700	41 629 513	0	10 %	Godkjent	2045
Bjerkakerhallen AS	Etablering fotballhall	Simpel	33 689 500	23 533 844	0	10 %	Godkjent	2046

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.23	låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn.	Godkjenning	Utløper
Sosiale formål								
Havtun omsorgsboliger	Etablering omsorgsboliger	Simpel	5 712 600	5 712 600	0	0	Godkjent	2060
Tromsø sosiale entreprenørskap AS	Kjøp Skansegata 4	Simpel	7 380 000	6 255 671	0	10 %	Godkjent	2048
Stiftelsen Tromsø Fontene	Renovering	Selvskylder	2 000 000	1 007 900	0	0	Godkjent	2040
Stiftelsen kommunale boliger	Etablering krisesenter	Selvskylder	25 000 000	0	0	10 %	Godkjent	
Stiftelsen kommunale boliger	Forsøk 5	Selvskylder	15 000 000	0	0	10 %	Godkjent	
Stiftelsen kommunale boliger	Oppgradering Grønnegata	Selvskylder	9 500 000	9 255 372	0	10 %	Godkjent	2047
Kirke								
Tromsø kirkelige fellesråd	Oppføring Kroken kirke	Simpel	45 000 000	37 118 000	0	0	Godkjent	2046
Tromsø kirkelige fellesråd	Renovering	Simpel	8 000 000	7 733 329	0	0	Godkjent	2033
Tromsø kirkelige fellesråd	Kjøp av Sjøgata 2	Simpel	7 200 000	4 275 000	0	0	Godkjent	2028
Tromsø kirkelige fellesråd	Renovering	Simpel	12 000 000	0	0	0	Godkjent	2023
Tromsø kirkelige fellesråd	Oppgradering menighetshu	Simpel	10 000 000	10 000 000	0	10 %	Godkjent	2033
Renovasjon								
Remiks Husholdning AS	Investering renovasjonsank	Selvskyldne	74 803 463	33 734 900	0		Godkjent	2035
Remiks Husholdning AS	Investering renovasjonsank	Selvskyldne	9 310 000	4 965 240	0		Godkjent	2031
Samferdsel								
BPS Nord - Bypakke Tenk Tromsø AS	Bypakke Tromsø	Selvskyldne	385 000 000	10 000 000	375 000 000	10 %	Godkjent	2037
SUM			1 144 609 421	448 922 722	375 000 000			

Garantier inngått i 2023, og som ikke er effektuert:

Perspektivet Museum	20.12.23 - Oppgradering av fotoarkiv	Selvskyldner		1 047 150		10 %	K-sak 163/23	2034
---------------------	--------------------------------------	--------------	--	-----------	--	------	--------------	------

Nye garantistillelser vurderes i forhold til kommunelovens § 14-19 med tilhørende forskrifter, herunder er det en forutsetning at garantien ikke innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller kan knyttes til næringsvirksomhet. Tromsø kommune har også et reglement for garantistillelser (26.04.17). I henhold til dette reglementet skal det gjøres vurderinger av risikoen knyttet til kommunens samlede garantiansvar og størrelsen på kommunens disposisjonsfond til å dekke eventuelle innfrielse av garantier.

Faste noteopplysninger om andre forhold

NOTE 13 Avsetning og bruk av bundne fond (§ 5-13 a)

For bundne fond som er vesentlige, skal det opplyses om hvilket formål fondet er bundet til. Det skal også opplyses om årets avsetning til eller bruk av fondet og størrelsen på fondet ved utgangen av året. Hvis det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret, skal det i tillegg opplyses om årsaken til dette.

Tabell 13-1: Totaloversikt avsetning og bruk av bundne fond pr 31.12.2023 (i hele kroner)

	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2023
Bundne driftsfond	58 656 848	32 167 416	40 386 546	50 437 717
Bundne investeringsfond	57 945 685	13 728 726	48 795 346	22 879 065
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	116 602 533	45 896 142	89 181 892	73 316 783

Tabell 13-2: Type fond pr 31.12.2023 (i hele kroner)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2023
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	6 653 765	2 132 093	845 256	7 940 602
Interkommunale samarbeid	0	2 094 319	0	2 094 319
Øremerka statstilskudd	46 100 782	24 115 442	35 668 879	34 547 345
Andre tilskudd	4 780 264	3 728 493	3 708 507	4 800 251
Næringsfond/kraftfond	0	0	0	0
Gavefond	1 122 036	97 068	163 905	1 055 200
Sum bundne driftsfond	58 656 848	32 167 416	40 386 546	50 437 717
Bundne investeringsfond				
Øremerka statstilskudd	9 389 691	3 660 474	439 352	12 610 813
Øvrige bundne investeringsfond	48 555 994	10 068 252	48 355 994	10 268 252
Sum bundne investeringsfond	57 945 685	13 728 726	48 795 346	22 879 065

Fondsbeholdningen for bundne driftsfond er redusert med 8,2 mill. kroner fra 2023 og er ved årsslutt på 50,5 mill. kroner.

Fondsbeholdningen for bundne investeringsfond er redusert fra 57,9 mill. kroner til 22,9 mill. kroner. Reduksjonen skyldes blant annet bruk av tidligere års avsetning av ekstraordinære avdrag på startlån på 48,4 mill. kroner. Det er korrigert og avsatt på bundne investeringsfond 10,0 mill. kroner vedrørende tapsfond på startlån. I tillegg er det satt på fond 3,7 mill. kroner fra KUD som gjelder tilskudd til investeringer i kulturkvartalet. Videre består fondsbeholdningen av tidligere års avsetninger på 9,0 mill. kroner som gjelder Tromsøpakke III. Bruk av midlene skjer i forhold til fremdriften i prosjektet, og er planlagt begynt brukt i 2024. Resterende midler (0,3 mill. kroner) er knyttet til anleggsbidrag til fremtidig bruk.

Avsetning og bruk av disposisjonsfond (ubundne driftsfond) og ubundne investeringsfond omtales i note 19.

NOTE 14 Selvkostområder (§ 5-13 b)

For gebyrer som etter lov eller forskrift ikke skal være større enn selvkost, skal det for hvert gebyrområde opplyses om gebyrinntekter, beregnet selvkost, selvkostresultat, avsetning til eller bruk av selvkostfondet, eventuelt dekning av fremført underskudd fra tidligere år eller fremføring av årets underskudd til dekning i senere år. Det skal også opplyses om størrelsen på selvkostfondet, eventuelt akkumulert underskudd, ved utgangen av året.

Selvkostområdene i kommunekassen er vann, avløp, slam, slam-forurensningsmyndighet, gravemelding, byggesak, regulering, oppmåling, seksjonering og renovasjon¹⁰

I selvkostberegningene benyttes 5-årig SWAP-rente + 0,5 %. I 2023 var denne renta på 4,296 %. Selvkostprogrammet Momentum benyttes til alle selvkostområdene i kommunekassen foruten renovasjon, som utarbeides av Remiks Husholdning AS.

Tabell 14-1: Vann- og avløp, slamtømming og forurensningsmyndighet pr. 31.12 (i hele kroner)

2023	Vann	Avløp	Slamtømming	Forurensningsmyndighet	Totalt
Etterkalkyle selvkost					
Gebyrinntekter	143 206 253	153 021 098	4 142 131	194 023	300 563 504
Øvrige driftsinntekter	4 593 219	1 761 749	51 278	0	6 406 246
Driftsinntekter	147 799 471	154 782 847	4 193 409	194 023	306 969 751
Direkte driftsutgifter	58 252 381	77 413 391	4 966 081	194 023	140 825 876
Avskrivningskostnad	35 079 799	35 746 858	0	0	70 826 657
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	41 683 092	36 042 142	0	0	77 725 234
Indirekte netto driftsutgifter	6 919 683	6 919 683	282 436	0	14 121 802
Driftskostnader	141 934 954	156 122 074	5 248 517	194 023	303 499 568
Resultat	5 864 517	-1 339 227	-1 055 108	0	3 470 182
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidier	83 682 574	78 708 682	282 436	0	162 673 692
Selvkostfond 01.01	0	0	6 602 632	0	6 602 632
+ Avsetning til selvkostfond	2 165 052	0	0	0	2 165 052
- Bruk av selvkostfond	0	0	-1 055 108	0	-1 055 108
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (4,30 %)	-32 959	0	260 985	0	228 026
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	2 132 093	0	5 808 509	0	7 940 602
Fremførbart underskudd 01.01	-3 699 465	-10 228 922	0	0	-13 928 387
+ Inndekning av fremførbart underskudd	3 699 465	0	0	0	3 699 465
- Underskudd til fremføring	0	-1 339 227	0	0	-1 339 227
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (4,30 %)	0	-468 201	0	0	-468 201
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	-12 036 350	0	0	-12 036 350
Gebyrinntekter	143 206 253	153 021 098	4 142 131	194 023	300 563 504
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	137 341 736	154 360 324	5 197 239	194 023	297 093 322
Finansiell dekningsgrad (%)	104,3 %	99,1 %	79,7 %	100,0 %	101,2 %
Regnskapsføringsforslag balanse					
	Vann	Avløp	Slamtømming	Forurensningsmyndighet	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	2 132 093	0	-794 123	0	1 337 970
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	-3 699 465	1 807 428	0	0	-1 892 037
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap					
	Vann	Avløp	Slamtømming	Forurensningsmyndighet	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	2 132 093	0	0	0	2 132 093
1950 Bruk av bundne fond	0	0	-794 123	0	-794 123

Selvkostområdet vann avsluttet året med et positivt driftsresultat på 5,9 mill. kroner. Gebyrområdet hadde et fremførbart underskudd på 3,7 mill. kroner fra 2022 som tilbakeføres. Restbeløp 2,1 mill. kroner. avsettes på selvkostfond.

Selvkostområdet avløp avsluttet året med et negativt driftsresultat på 1,3 mill. kroner. Ved inngangen til året hadde avløp et fremførbart underskudd på 10,2 mill. kroner, som nå økes til 12,0 mill. kroner. Dette må være tilbakeført innen 2027/2028 iht. selvkostforskriftens § 8.

I selvkostområdet for 2023 var det budsjettert med en selvkostrente på 3,48 %, mens årets kalkulatoriske rente ble 4,296 % (4,3 %), og ga økte rentekostnader i størrelsesorden 14,1 mill. kroner.

Selvkostområdet slam ble avsluttet med et negativt resultat på 1 mill. kroner, som ble finansiert ved bruk av selvkostfond. Slangebyret har de siste 2 årene gradvis blitt redusert som følger av fondsstørrelsen og selvkostforskriftens § 8. Underskuddet var planlagt og i henhold til planen om å redusere fondet på sikt.

Forurensningsmyndigheten på enkeltavløp er ført som egen selvkostkalkyle og går i null ved årsslutt, og selvkostområdet har heller ikke fondsmidler i balansen.

Samlet restverdi i anleggsregnskapet for vann og avløp er omtrent 1,8 mrd. kroner.

Tabell 14-2: Gravemeldinger pr. 31.12 (i hele kroner)

2023	Gravemeldinger
Etterkalkyle selvkost	
Gebyrinntekter	2 007 280
Øvrige driftsinntekter	307 951
Driftsinntekter	2 315 231
Direkte driftsutgifter	1 751 848
Indirekte netto driftsutgifter	111 655
Indirekte avskrivningskostnad	45 893
Indirekte kalkulatorisk rente (4,30 %)	43 622
Driftskostnader	1 953 019
Resultat	362 212
Selvkostgrad (%)	100,0 %
Fremførbart underskudd 01.01	-982 747
+ Inndekning av fremførbart underskudd	362 212
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (4,30 %)	-34 438
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-654 973
Gebyrinntekter	2 007 280
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	1 645 068
Finansiell dekningsgrad (%)	122,0 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Gravemeldinger
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	-327 774
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Gravemeldinger
1550 Avsetninger til bundne fond	0
1950 Bruk av bundne fond	0

Kommunestyret har vedtatt 100 % selvkostgrad for gravemeldinger. Det ble et overskudd på 362 212 kroner i 2023. Akkumulert underskudd er dermed redusert til 654 973 kroner etter at renter er hensyntatt.

Tabell 14-3: Private planer, byggesak, oppmåling og eierseksjonssaker pr. 31.12 (i hele kroner)

2023 Etterkalkyle selvkost	Private planforslag	Byggesaker	Oppmåling	Eierseksjonering	Totalt
Gebyrinntekter	1 600 854	14 091 182	3 604 969	530 855	19 827 860
Øvrige driftsinntekter	294 264	1 158 809	246 295	0	1 699 368
Driftsinntekter	1 895 118	15 249 991	3 851 263	530 855	21 527 228
Direkte driftsutgifter	5 373 287	16 553 840	5 743 743	623 610	28 294 480
Avskrivningskostnad	0	124 085	156 622	0	280 707
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	0	7 996	34 681	0	42 677
Indirekte netto driftsutgifter	1 127 483	3 077 477	1 353 950	95 237	5 654 147
Indirekte avskrivningskostnad	109 969	429 113	80 382	13 921	633 386
Indirekte kalkulatorisk rente (4,30 %)	98 674	395 021	65 954	12 668	572 318
Driftskostnader	6 709 414	20 587 533	7 435 332	745 436	35 477 714
+/- Gevinst/tap ved salg/utranering av anleggsmiddel	0	0	28 000	0	28 000
Foreløpig resultat	-4 814 296	-5 337 541	-3 556 068	-214 581	-13 922 487
+ Subsidierring	4 814 296	5 337 541	3 556 068	163 449	13 871 355
Resultat	0	-0	0	-51 132	-51 132
Selvkostgrad (%)	25,0 %	72,5 %	50,3 %	76,6 %	58,8 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidierring	-3 478 169	-1 303 848	-1 864 480	-41 624	-6 688 120
Selvkostfond 01.01	0	0	0	51 132	51 132
- Bruk av selvkostfond	0	0	0	-52 230	-52 230
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (4,30 %)	0	0	0	1 098	1 098
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	0	0
Gebyrinntekter	1 600 854	14 091 182	3 604 969	530 855	19 827 860
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidierring og fond	6 415 150	19 428 723	7 161 037	745 436	33 750 347
Finansiell dekningsgrad (%)	25,0 %	72,5 %	50,3 %	71,2 %	58,7 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Private planforslag	Byggesaker	Oppmåling	Eierseksjonering	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0	0	0	-51 132	-51 132
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	0	0	0	0	0
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Private planforslag	Byggesaker	Oppmåling	Eierseksjonering	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0	0
1950 Bruk av bundne fond	0	0	0	-51 132	-51 132

På alle de fire selvkostområdene innenfor byutvikling ble det underskudd i 2023. Aktiviteten på disse områdene er styrt av aktiviteten i markedet - eiendomsutviklere, utbyggere og i noe grad privatpersoner. Det har vært lavere aktivitet i 2023 enn det vi har opplevd tidligere. En markant andel av kostnadene ved tjenesten er faste kostnader, og det er også noe treghet i de variable kostnadene. Prisjusteringen av gebyrsatsene har også vært basert på for lave prisprognoser, lønns- og prisvekst har vært mye kraftigere de siste årene enn det prognosene tilsa. Ny gebyrforskrift fra 11. april 2023 har påvirket byggesak.

Underskudd på selvkost for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova skal, etter selvkostforskriften, ikke fremføres. Dette betyr at underskuddet ikke kan dekkes opp av framtidige overskudd. I KST-sak 125/19 ble det vedtatt at gebyrnivået skal settes til dekningsgrad 75% for private planer (regulering) og oppmåling, og 100% dekning for byggesaksbehandling og eierseksjonering.

Gebyrinntektene på private reguleringer svinger voldsomt fra år til år, avhengig av hvilke private planforslag som kommer fram til offentlig ettersyn i det aktuelle året. For 2023 var gebyrinntektene på 1,6 mill. kroner, som utgjorde kun 25% av gebyrgrunnlaget. Sammenlignet med 2022 var gebyrinntektene på 4,65 mill. kroner, men da var også kostnadsgrunnlaget høyere (det ble lagt ned mye flere timer med private reguleringsforslag).

På byggesak var det lavere kostnader i 2023 enn i 2022. Gebyrinntektene var også marginalt høyere. Den store forskjellen var at underskuddet i 2022 ble dekket av det som var igjen av selvkostfondet. Den nye gebyrforskriften av 11. april 2023, må evalueres og revideres da den ikke fanger opp kostnadene i tilstrekkelig grad.

Oppmålingsområdet (matrikulering) har lavere kostnader i 2023 enn i 2022, og marginalt bedre dekningsgrad selv om gebyrinntektene også ble litt lavere. Dekningsgraden ble 50%.

Eierseksjonering har både lavere kostnader og lavere gebyrinntekter enn i 2022. Selvkostgraden ble litt over 70% som er litt bedre enn i 2022. I 2022 ble avviket dekket av fondsmidler. I 2023 var det kun 50 000 kroner igjen av fondet slik at ikke hele underskuddet kunne dekkes.

Tabell 14-4: Renovasjon pr. 31.12 (i hele kroner)

2022 Etterkalkyle selvkost	Renovasjon
Gebyrinntekter	159 942 000
Øvrige driftsinntekter	9 286 000
Driftsinntekter	169 228 000
Direkte driftsutgifter	159 843 000
Avskrivningskostnad	4 858 000
Kalkulatorisk rente	381 000
Renter	1 882 000
Driftskostnader	166 964 000
Resultat	2 264 000
Selvkostgrad (%)	100,0 %
Selvkostfond 01.01	668 000
+ Avsetning til selvkostfond	2 264 000
- Bruk av selvkostfond	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	77 000
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	3 009 000
Gebyrinntekter	159 942 000
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	336 192 000
Finansiell dekningsgrad (%)	47,6 %

Foreløpige tall fra Remiks Husholdning AS viser at selvkosten for renovasjonen i 2023 har et overskudd på 2,3 mill. kroner.

I Tromsø kommunes regnskapet for 2022 viste selvkostkalkylen en utgående balanse på 1 176 319 195 kroner. Dette skyldes at kalkylen var basert på foreløpige tall fra Remiks Husholdning AS. Inngående balanse for 2023 er dermed korrigert til 668 000 kroner slik saldo på fondet ble i det endelige regnskapet til Remiks Husholdning AS i 2022.

NOTE 15 Salg av finansielle anleggsmidler (§ 5-13 c)

For inntekter fra salg av aksjer som er klassifisert som finansielle anleggsmidler, skal det opplyses om beløpet som er ført i henholdsvis investeringsregnskapet og driftsregnskapet.

Kommunekassen har for regnskapsåret 2023 solgt aksjene i Aurora Kino IKS gjennom at disse aksjene var tingsinnskudd ved opprettelse av Aurora Kino AS, beløpet var på 2,6 mill. kroner.

Det er i tillegg bokført salg av aksjer på 6,0 mill. kroner i Strandvegen 8 Eiendom AS, som gjaldt tingsinnskudd i Strandvegen 8 utvikling AS da selskapet ble omstrukturert ved en kapitalforhøyelse i 2022.

NOTE 16 Ytelser til ledende personer (§ 5-13 d)

Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

Tabell 16-1: Ytelser til ledende personer (i hele kroner)

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	2 014 907	0	0	4 392
Ordfører	1 394 649	0	0	4 392
Varaordfører	956 090	0	0	0

Lønn og annen godtgjørelse er inklusiv pensjonskostnad.

NOTE 17 Godtgjørelse til revisor (§ 5-13 e)

Det skal opplyses om godtgjørelser til revisor, fordelt på revisjon og rådgivning.

Tabell 17-1: Godtgjørelse til revisor (i hele kroner)

Fordeling (i hele tall)	Beløp eks mva
Rådgivning	0
Revisjon	4 334 500
Sum godtgjørelse revisor	4 334 500

Andre noteopplysninger som er vesentlig for å vurdere den økonomiske utviklingen og stilling

NOTE 18 Vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold når det følger av annen lov eller forskrift. Uvanlige og vesentlige poster som er sentrale for å forstå og analysere regnskapet bør spesifiseres.

I denne noten er det innledningsvis tatt med hendelser som har hatt stor påvirkning på årsregnskapet 2023. Videre er det kommentert kortsiktige fordringer og tapsavsetning, samt kortsiktig gjeld og andre forpliktelser.

Utskillelse av Tromsøbolig KF i en egen regnskapsenhet:

Tromsø kommune utredet i 2022 den fremtidig boligorganisering i Tromsø kommune. I KST-sak 97/22 ble det vedtatt å skille ut boligvirksomheten i et eget kommunalt foretak. Tromsøbolig KF ble opprettet med virkning fra 01.01.2023. Det ble satt opp en åpningsbalanse pr. 01.01.2023 i henhold til KRS 10. Åpningsbalansen viser oversikt over eiendeler (anlegg, bygg etc.), gjeld, og egenkapital, som ble overført fra kommunekassa. Det ble overført anlegg og bygg på til sammen 1,1 mrd. kroner med en tilhørende gjeld på 0,9 mrd. kroner, saldo mot kapitalkontoen var dermed 0,2 mrd. kroner. I tillegg var det vedtatt å overføre 20,0 mill. kroner av disposisjonsfond til foretaket ved oppstart, dette ble overført som bankinnskudd i juni 2023. I 2023 er det jobbet med å få på plass alle nødvendige systemer til det kommunale foretaket. Det var ikke klart for å kjøre lønn i eget firma før 1. juni 2023, og mesteparten av Tromsøbolig KF sine inntekter og utgifter ble fortløpende bokført i kommunekassa sitt regnskap, men ved årsslutt flyttet over til regnskapet til Tromsøbolig KF. En del av balansekontoene står fremdeles igjen i kommunekassa, det gjelder for eksempel kundefordringer og leverandørgjeld. Dette vil utlignes fortløpende.

Inntekts – og formuesskatt (inkludert inntektsutjevning):

Skatt på inntekt og formue inkludert inntektsutjevning endte i 2023 på 2,89 mrd. kroner, som er 17,6 mill. kroner over budsjett (0,6 %). Til tross for at skattøren ble økt fra 10,95 i 2022 til 11,15 i 2023, ble inntektene 122,2 mill. kroner lavere enn i 2022, eller 4 %. Det var god vekst i den løpende skatteinngangen i 2023, men lavere nivå på skatteoppgjørene knyttet til foregående inntektsår (restskatt, fordelingsoppgjør og marginoppgjør) gjorde at inntektene ble betydelig lavere enn i 2022. I handlingsprogram 2023-2026 og opprinnelig årsbudsjett 2023 ble det budsjettert med skatteinntekter inkl. inntektsutjevning på 2,924 mrd. kroner. Det viste seg at dette anslaget var for høyt, og budsjettet ble nedjustert til 2,871 mrd. kroner i tertialrapport 2-2023. Lokal skatteinngang endte på 2,833 mrd. kroner, marginalt over revidert budsjett på 2,830 mrd. kroner. Høyere skatteinngang nasjonalt enn forutsatt førte til høyere inntektsutjevning enn budsjettert, og er hovedforklaringen på det positive budsjettavviket på 17,6 mill. kroner.

Integreringstilskudd:

I 2023 er det bokført 221,9 mill. kroner i integreringstilskudd fra staten, en økning på 78,4 mill. kroner fra 2022 (55 %). Inntektene ble 17,0 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det ble i 2023 bosatt

461 flyktninger, de fleste fra Ukraina. I budsjettet ble det forutsatt et bosettingstall på 580, og inntektene har derfor blitt lavere enn budsjettet.

Refusjon ressurskrevende tjenester:

Det er i årsregnskapet for 2023 innregnet en estimert inntekt på 140,0 mill. kroner i tilskudd under ordningen. Til sammenligning var det i 2022 inntektsført 127 mill. kroner. Økningen fra fjoråret skyldes i hovedsak høy lønns- og prisvekst i 2023, noe som også fører til høyere utgifter til helse- og omsorgstjenester. I 2023 hadde Tromsø kommune 124 brukere som falt inn under refusjonsordningen, og det ble gitt totalt 974 274 timer direkte brukertid til disse brukerne.

Lønnsutgifter:

Lønnsutgifter har økt med 301,4 mill. kroner fra 2022 (økning på 9,0%), og skyldes både generell lønnsvekst på 5,4 %, og økning i arbeidsstyrken (fast ansatte) på 6,8 %.

Kjøp av vikartjenester og konsulenttjenester:

Kjøp av vikartjenester er på til sammen 215,8 mill. kroner, og redusert med 10,7 mill. kroner fra 2022. Kjøp av konsulenttjenester er på 20,7 mill. kroner i 2023 og har økt med 6,8 mill. kroner fra 2022.

Renter:

Netto renteutgifter (renteutgifter fratrukket renteinntekter) endte i 2023 på 182,7 mill. kroner. Dette er 27,3 mill. kroner høyere enn budsjettet, og 46,7 mill. kroner høyere enn i 2022. Økningen må sees i sammenheng med den kraftige renteøkningen det siste året.

Underkurs i Husbanken:

Tromsø kommune undertegnet 22.11.2023 avtalen med Husbanken om å gå ut av fastrenteavtalen. Den gjeldende renten i Husbanken var på dette tidspunktet høyere enn fastrenten på det løpende lånet. Dermed oppstod det en underkurs på til sammen 21,7 mill. kroner. Underkursen er inntektsført som en finansinntekt i 2023. Husbanken gjorde opp underkursen ved å redusere Tromsø kommunes restgjeld i 2023.

Aksjeutbytte:

Aksjeutbytte er på 157,2 mill. kroner og er 27,2 mill. kroner høyere enn det som var bokført i regnskapet 2022. Det fordeler seg slik; Troms Kraft 74,0 mill. kroner, Tromsø Parkering AS 40,7 mill. kroner, Arnestedet Eiendom AS 36,0 mill. kroner og Remiks Miljøpark AS 6,5 mill. kroner.

Momskompensasjon:

Momskompensasjonen i driftsregnskapet utgjorde 170,6 mill. kroner i 2023, til sammenligning var det samme beløpet 166,6 mill. kroner i 2022. I dette beløpet ligger også merverdiavgiftskompensasjon som gjelder Tromsøbolig KF som er utgiftsført og inntektsført fortløpende i Tromsø kommunes regnskapet. I investeringsregnskapet utgjorde momskompensasjon 124,9 mill. kroner i 2023, mot 75,4 mill. kroner fra året før. I motsetning til i driftsregnskapet er

merverdiavgiftskompensasjon i investeringsregnskapet blitt flyttet over til Tromsøbolig KF for å ha riktig anskaffelseskost på Tromsøbolig KF sine investeringer i 2023.

I investeringsregnskapet er 6,6 mill. kroner av momskompensasjonen knyttet til justeringsinntekter, til sammenligning var dette beløpet 6,7 mill. kroner i 2022.

Overtakelse infrastruktur fra private utbyggere:

I 2023 overtok kommunen infrastruktur, det vil si veger, fortau, gatebelysning, lekeplasser, grøntanlegg, vann og avløpsledninger i nye boligområder for tilnærmet 59,3 mill. kroner. Det kan være uoversiktlig å forutse når ulike utbyggingsområder ferdigstilles og overtas fra private utbyggere, og posten kan ha stor variasjon fra år til år. Områder/infrastruktur som er ferdigstilt i 2023 er vann- og avløpsanlegg i Kroken Vest. Slike overdragelser gir kommunen rett til justering for betalt merverdiavgift utbygger har hatt i forbindelse med oppføring av anleggene. Etter avtale blir dette igjen tilbakeført til utbyggerne.

Oppgradering Mellomvegen 110:

I 2023 er det investert 91,1 mill. kroner i oppgradering av mellomvegen 110. Prosjektet innebærer ombygging/renovering i Mellomvegen 110 til bruk for IT- enheten, voksenopplæringen, barnevern og hjemmetjenesten sentrum.

Utbedring bro Gyllenborg:

I 2023 er det investert 59,2 mill. kroner i Gyllenborgbrua i Petersborggata. Broen skal utbedres da dette er nødvendig for å istandsette bruene for nåtidig formål og rette på forsømt vedlikehold. Prosjektet går ut på bygging av spuntvegg og oppbygging ny veg inkludert nytt fortau.

Storgata nord:

Det er investert 58,1 mill. kroner i 2023 i utbedring av Storgata Nord. Prosjektet omfatter utbedring av Storgata nord (350 m gågate) i tilsvarende uttrykk som Storgata Sør. Den nye gågaten vil binde sammen viktige byrom som Domkirkeparken og Stortorget og gi Tromsø et helhetlig og attraktivt sentrum i mange år framover.

Kortsiktige fordringer og tapsavsetning

Samlet er det bokført 1,8 mrd. kroner i kortsiktige fordringer. Av dette er kundefordringene på 204,8 mill. kroner og andre fordringer på 595,2 mill. kroner. Premieavviket på 1,0 mrd. kroner omtales i note 11.

Tabell 18-1: Kortsiktige fordringer (i hele kroner)

Kortsiktige fordringer	31.12.2023	31.12.2022
Kundefordringer	204 769 159	157 569 776
Avsetning til tap på kundefordringer	-7 772 433	-5 611 346
Momskompensasjon	95 125 828	73 081 487
Til gode merverdiavgift	16 714 021	10 622 276
Refusjon sykkelønn	28 541 336	32 590 241
Øvrige fordringer stat, fylke og andre	221 781 436	249 943 049
Påløpte inntekter	65 584 053	164 692 804
Forskuddsbetalte utgifter	97 925 558	51 013 408
Premieavvik	1 050 677 567	842 679 894
Sum	1 773 346 525	1 576 581 588

Kundefordringer og tap

I årsregnskapet for 2023 er det balanseført avsetninger på 7,8 mill. kroner til tap på fordringer. Til grunn for vurdering av årets avsetning ligger erfaring fra foregående år, samt aldersfordelt saldoliste. Tromsø kommune sin kundegruppe er relativt lik fra år til år og dermed baseres tapsavsetningen på historikk, men det er også gjort en gjennomgang av hvert enkelt krav over en terskelverdi. Alle fordringer som er eldre enn 10 år, og hvor det ikke har lyktes å få inn deler av kravet, tapsføres i sin helhet. Bokførte tap på fordringer utgjorde 5,2 mill. kroner i 2023. og er høyere enn fjoråret (2,3 mill. kroner).

Tabell 18-2: Avsetning tap på kundefordringer (i hele kroner) pr. 31.12.

Type kundefordring	Fordringer 2023	Avsatt 2023
Ordinære kundefordring	122 041 438	7 649 831
Kundefordringer manuell inkasso	1 547 637	77 382
Inkasso husleie	56 525	45 220
Øvrige kundefordringer	81 123 559	0
Sum	204 769 159	7 772 433

Av kundefordringer er 84,1 mill. kroner mot Tromsøbolig KF og er med på å forklare økningen i kundefordringsmassen fra fjoråret. Kundefordringer mot Tromsø brann og redning KF og Tromsø havn KF er på henholdsvis 1,9 mill. kroner. Tromsø kommunekassa har ingen kortsiktige fordringer mot Tromsøbadet KF og Tromsø Havn KF.

Andre fordring mot stat og fylke

I motsetning til kundefordringene taper ikke Tromsø kommune refusjoner fra NAV, men kravet kan være feilberegnet. Korrigeringer gjøres direkte mot tidligere inntektsføring av kravet når feilberegningen oppdages. Denne korrigeringen er derfor å anse som et regnskapsmessig estimatavvik, og ikke et tap som skal avsettes for. Restanser behandles forløpende og pr. 31.12.23 er det ikke restanser fra tidligere år.

Tabell 18-3: Restanser sykkelønsrefusjoner (i hele kroner) pr. 31.12.

År	Restanse pr 31.12.2023	Restanse pr 31.12.2022
2022		32 590 241
2023	28 541 336	
SUM	28 541 336	32 590 241

Andre kortsiktige fordringer mot staten og fylket består blant annet av terminoppgjør på merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon, samt refusjon ressurskrevende brukere.

Kortsiktig gjeld og andre forpliktelser

Samlet er det bokført 1,6 mrd. kroner i kortsiktig gjeld. Av dette er 517,9 mill. kroner leverandørgjeld og benyttet kassakreditt er på 168,4 mill. kroner og resterende annen kortsiktig gjeld er 913,7 mill. kroner.

Tabell 18-4: Kortsiktig gjeld (i hele kroner)

Kortsiktig gjeld	31.12.2023	31.12.2022
Leverandørgjeld	517 907 352	370 195 328
Likviditetslån	168 428 077	51 510 542
Skyldig merverdiavgift	0	0
Skyldig arbeidsgiveravgift, feriepenger og forskuddstrekk	579 605 782	538 883 743
Øvrig kortsiktig gjeld	185 127 679	83 135 012
Uopptjente inntekter	30 752 538	20 100 348
Periodisering av påløpte utgifter	40 303 825	36 637 023
Periodisering av lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift	62 887 007	71 457 024
Sum	1 585 012 260	1 171 919 020

Av leverandørgjeld er 66,5 mill. kroner knyttet til Tromsøbolig KF og er med på å forklare noe av økningen i leverandørgjeld fra fjoråret. Leverandørgjeld mot Tromsø brann og redning KF og Tromsøbadet KF er på henholdsvis 5,9 mill. kroner og 2,7 mill. kroner. Kortsiktig gjeld mot Tromsø Havn KF er på 78 061 kroner.

Likviditetslånet gjelder benyttet trekkrettighet på driftskontoen på 168,4 mill. kroner ved årsslutt (se note 1). Dette ble gjort opp i begynnelsen av januar 2023.

Annen kortsiktig gjeld består blant annet av skyldig feriepenger, arbeidsgiveravgift og andre lønnsrelaterte poster og periodiseringer.

NOTE 19 Økonomisk utvikling

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det er derfor valgt å ta med en note som viser utviklingen i resultatbegrepene i driftsregnskapet, brutto driftsresultat og netto driftsresultat, samt begrepene som brukes i forbindelse med avslutning av driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser det økonomiske resultatet av kommunens ordinære driftsvirksomhet før finansposter. I 2023 var driftsutgiftene 7,7 mrd. kroner, mens driftsinntektene var 7,3 mrd. kroner. Det gir et negativt brutto driftsresultat på 374,0 mill. kroner (0,4 mrd. kroner) i 2023.

I tabell 19-1 vises utviklingen i bruttodriftsresultat fra 2022 til 2023.

Tabell 19-1: Brutto driftsresultat i perioden 2022-2023 pr. 31.12

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-2 136 113	-2 119 625	-2 064 048	-1 984 322
Inntekts- og formuesskatt		-2 833 427	-2 830 000	-2 910 000	-2 903 676
Eiendomsskatt		-261 689	-262 000	-266 000	-258 692
Andre skatteinntekter		-16 359	-15 400	-18 500	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-281 499	-285 820	-253 520	-210 634
Overføringer og tilskudd fra andre		-894 191	-857 541	-742 327	-802 974
Brukerbetalinger		-228 960	-220 805	-213 452	-230 114
Salgs- og leieinntekter		-627 914	-584 388	-571 848	-653 814
Sum driftsinntekter	18	-7 280 152	-7 175 580	-7 039 695	-7 044 227
Lønnsutgifter		3 652 401	3 654 310	3 549 801	3 350 970
Sosiale utgifter		685 178	675 916	680 223	597 534
Kjøp av varer og tjenester		2 305 800	2 079 294	1 926 462	2 188 601
Overføringer og tilskudd til andre		576 369	590 044	554 295	537 100
Avskrivninger	4	434 417	455 408	454 690	453 393
Sum driftsutgifter	18	7 654 165	7 454 972	7 165 471	7 127 599
Brutto driftsresultat	19	374 013	279 392	125 776	83 371

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat brukes ofte til å beskrive kommunens økonomiske handlefrihet. Netto resultatgrad viser hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til egenfinansiering av investeringer og fondsavsetning når drifts- og finansutgifter er dekket. En positiv resultatgrad er en forutsetning for at Tromsø kommune skal ha driftsmidler til nye investeringer eller avsetninger for å sikre en forutsigbar drift.

Tabell 19-2 viser netto driftsresultat for 2022 og 2023. Netto driftsresultat i 2023 var negativt med 267,0 mill. kroner, noe som er en nedgang på 179,5 mill. kroner i forhold til 2022.

Tabell 19-2: Netto driftsresultat i perioden 2022-2023 pr. 31.12

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Brutto driftsresultat	19	374 013	279 392	125 776	83 371
Renteinntekter		-199 783	-215 304	-193 398	-88 465
Utbytter		-157 207	-175 000	-175 000	-130 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-21 699	-24 000	0	-55 008
Renteutgifter		382 539	370 691	363 715	224 484
Avdrag på lån	10	323 563	301 000	337 000	331 535
Netto finansutgifter	18	327 412	257 387	332 317	282 546
Motpost avskrivninger	4	-434 417	-455 408	-454 690	-453 393
Netto driftsresultat	19	267 008	81 370	3 403	-87 475

Tabell 19-3 viser utvikling av driftsinntekter, netto driftsresultat og resultatgrad i perioden 2019-2023. I perioden 2020-2022 har det vært et positivt netto driftsresultat, og man må tilbake til 2019 for å finne et negativt netto driftsresultat tilsvarende årets resultat.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets anbefaling er at netto resultatgrad over tid bør være positiv på 1,75 %, for kommunene samlet sett. Anbefalingen kan likevel sees på som en indikasjon på hva resultatgraden bør være for en enkeltkommune. Kommunestyret har tidligere vedtatt økonomiske handlingsregler som sier at netto resultatgrad skal være 2,5 %. Måltallet er i handlingsprogram for 2022-2025 revidert og nedjustert til 1,75 %.

For 2023 har kommunekassen en negativ resultatgrad på 3,67 %. Til sammenligning var resultatgraden i 2022 positivt med 1,24 %.

Tabell 19-3: Utvikling av netto driftsresultat (i tusen kroner) og resultatgrad i % i perioden 2019– 2023

År	2019	2020	2021	2022	2023
Sum driftsinntekter	-6 161 635	-6 342 993	-6 786 444	-7 044 227	-7 280 152
Netto driftsresultat	155 925	-113 681	-187 200	-87 475	267 008
Resultatgrad	-2,53 %	1,79 %	2,76 %	1,24 %	-3,67 %

Avslutning av driftsregnskapet - "bunnlinja"

Etter ikrafttredelsen av ny kommunelov kan "bunnlinja" enten bli 0 eller et merforbruk i driftsregnskapet. Mindreforbruk er ikke lenger aktuelt, da et eventuelt mindreforbruk skal avsettes direkte til disposisjonsfond, etter strykning av bruk av disposisjonsfond og inndekning av tidligere års merforbruk (§ 4-3 i budsjett og regnskapsforskriften). Et eventuelt merforbruk skal dekkes inn i driftsregnskapet året etter at det oppsto. Merforbruket er det som står igjen etter strykninger av avsetninger til disposisjonsfond etc. (§ 4-2 i budsjett og regnskapsforskriften). Hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppstod, skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppstod (kommuneloven § 14-11).

Driftsregnskapet for 2023 viste et budsjettavvik (merforbruk før strykning) på 209,3 mill. kroner. For å avslutte driftsregnskapet i balanse (0) etter det kommunale regelverket, ble det foretatt strykning av den vedtatte overføringen til investering på 3,0 mill. kroner, samt strykning av den vedtatt avsetningen til disposisjonsfond på 14,8 mill. kroner. Til slutt ble det brukt 191,5 mill. kroner av disposisjonsfond for å avslutte driftsregnskapet i balanse.

Tabell 19-4: Disponering eller dekning av netto driftsresultat

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		9 968	3 025	2 000	23 393
Avsetninger til bundne driftsfond	13	32 167	14 019	9 591	21 111
Bruk av bundne driftsfond	13	-40 387	-35 934	-40 302	-94 276
Avsetninger til disposisjonsfond	19	0	14 820	25 308	165 356
Bruk av disposisjonsfond	19	-268 757	-77 300	0	-28 109
Dekning av tidligere års merforbruk	19	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	19	-267 008	-81 370	-3 403	87 475
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Tabell 19-4 viser netto driftsresultat på 267,0 mill. kroner før disponering og inndekning (interne finansposter). Bruk av bundne driftsfond er 40,4 mill. kroner og avsetning til bundne driftsfond er 32,2 mill. kroner. Avsetning og bruk av fond kan variere mye fra år til år, avhengig av hvor mye eksterne midler kommunen får og når midlene blir brukt. Balansen viser 50,4 mill. kroner i bundne driftsfond pr. 31.12.23, se note 13.

I KST-sak 161/23 - justering av årsbudsjettet 2023 ble det vedtatt å overføre 3,0 mill. kroner fra drift til investering, for å finansiere noe av årets investeringer med løpende inntekter. Dette gjaldt midler som skulle gå til kjøp av aksjer i Grøtsund industripark AS og opplæringsbasseng på Tromsøbadet KF. Disse overføringene ble strøket i forbindelse med avslutning av driftsregnskapet. Overføring av bundne midler på 10,0 mill. kroner står igjen på posten.

Det er vedtatt bruk av disposisjonsfond på 77,3 mill. kroner (Tertialrapport 1-2023 KST-sak 66/23, Grøtsund industripark AS KST-sak 83/23, Troms Kraft AS eierstrategi KST-sak 97/23 og Tertialrapport 2-2023 KST-sak 148/23). Videre ble det i justering av årsbudsjettet KST-sak 161/23 vedtatt å avsette 14,8 mill. kroner til disposisjonsfond som knyttet seg til en overføring av midler fra Tromsø Havn KF. I forbindelse med årsoppgjørdisposisjoner ble det foretatt strykning av den vedtatte overføringen til investering på 3,0 mill. kroner, samt strykning av den vedtatt avsetningen til disposisjonsfond på 14,8 mill. kroner. Til slutt ble det også brukt 191,5 mill. kroner av disposisjonsfond, slik at "bunnlinja" viser 0. Etter disse sluttposteringene viser balansen at disposisjonsfond er på 71,9 mill. kroner pr. 31.12.23.

Avslutning av investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet kan enten gå i balanse (0) eller vise et udekket beløp. Udisponert beløp er ikke lenger aktuelt, da det først skal foretas strykninger og deretter avsettes direkte til ubundet investeringsfond (§ 4-6 i budsjett og regnskapsforskriften). Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal føres opp til dekning på investeringsbudsjettet året etter at det oppstod, etter at så mye som mulig av beløpet er strøket mot avsetninger til ubundet investeringsfond (§ 4-5 i budsjett og regnskapsforskriften).

Investeringsregnskapet for 2023 viste et budsjettavvik (udisponert beløp før strykning) på 221,9 mill. kroner. For å avslutte investeringsregnskapet i balanse (0) etter det kommunale regelverket, ble det foretatt strykning av bruk av startlån på 266,1 mill. kroner, da det ikke var behov for disse lånemidlene i forhold til årets videreutlån. Strykning av overføring fra drift til investering på 3,0 mill. kroner måtte gjøres på grunn av merforbruket i drift. Til slutt ble det foretatt strykning av bruk av lån til ordinære investeringer på 29,1 mill. kroner, på grunn av at det var investeringsprosjekter som manglet bevilgning/budsjett og EK-finansiering i 2023. Investeringsregnskapet avsluttes derfor med et udekket beløp på 76,3 mill. kroner. Av dette må 39,0 mill. kroner EK-finansieres, mens 37,3 mill. kroner kan lånefinansieres.

Tabell 19-5: Overføring fra drift og netto avsetning

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr budsjett 2023	Regnskap 2022
Sum investeringsutgifter	18	1 101 186	1 090 449	1 215 791	2 103 171
Sum investeringsinntekter	18	-1 041 585	-1 087 424	-1 213 791	-2 149 121
Netto utgifter videreutlån	18	61 694	0	0	-44 152
Overføring fra drift		-9 968	-3 025	-2 000	-23 393
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	13 729	0	0	53 167
Bruk av bundne investeringsfond	13	-48 795	0	0	-6 909
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	-83
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	67 320
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	19	-45 035	-3 025	-2 000	90 102
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19	76 261	0	0	0

I 2023 var samlet investeringsutgifter på ca. 1,1 mrd. kroner, mens investeringsinntekter var på ca. 1,0 mrd. kroner. Netto poster for videreutlån viser 61,7 mill. kroner i utgift. Netto gir dette et beløp i investeringsregnskapet på 0,1 mill. kroner (finansieringsbehov) før postene overføring drift og netto avsetning (interne finansposter).

I KST-sak 161/23 - justering av årsbudsjettet 2023 ble det vedtatt å overføre 3,0 mill. kroner fra drift til investering, for å finansiere noe av årets investeringer med løpende inntekter. Dette gjaldt midler som skulle gå til kjøp av aksjer i Grøtsund industripark AS og opplæringsbasseng på Tromsøbadet KF. Disse overføringene ble strøket i forbindelse med avslutning av driftsregnskapet. Overføring av bundne midler på 10,0 mill. kroner står igjen på posten.

Bruk av bundne investeringsfond var 48,8 mill. kroner og avsetninger til bundne investeringsfond var 13,7 mill. kroner. Balansen viser dermed 22,9 mill. kroner i bundne investeringsfond pr. 31.12.23, se note 13.

Det er ikke vedtatt bruk eller avsetninger til ubundne investeringsfond i 2023. Balansen viser dermed at ubundne investeringsfond er på 2,7 mill. kroner pr. 31.12.23.

NOTE 20 Usikre forpliktelser, betingende eiendeler og hendelser etter balansedagen

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Formålet med denne noten er således å opplyse om forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall, for eksempel rettsaker og lignende, samt hendelser etter balansedagen. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) har utgitt standard (KRS 7) for når usikre betingede forpliktelser skal bokføres og når noteopplysninger skal gis.

Erstatning

1. Troms kommune har mottatt et erstatningskrav fra Asplan viak på like under 3,0 mill. kroner for avslutning av kontrakt vedørende Tromsøpakke 3. Kommunen valgte å avslutte kontrakten med Asplan viak fordi arbeidet ikke hadde vært utlyst etter reglene om offentlig anskaffelse. Erstatning på 3,0 mill. kroner knytter seg til det gjenstående arbeidet i henhold til kontrakten, som selskapet ikke har fått utføre. Kommunen har bestridt kravet, men er innstilt på å komme til en minnelig løsning i saken.
2. Tromsø kommune mottok i september 2023 krav om erstatning og oppreisning for påstått mangelfull oppfølging fra barneverntjenesten. Den private part har p.t. ikke tatt ut stevning. Kommunen avventer en nærmere redegjørelse og dokumentasjon for kravet fra partens advokat. Størrelsen på et eventuelt erstatnings-/oppreisningskrav er ukjent. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco og håndteres av forsikringsselskapet. Kommunens egenandel i slike saker er 100 000 kroner.
3. Tromsø kommune har mottatt krav om erstatning fra en leverandør som hevder seg forbigått i en anskaffelse. Leverandøren er Älö Trä Vimmerby AB g kravet utgjør kroner 1 675 870, og er bestridt av kommunen. Det er uklart om leverandøren vil forfølge kravet ytterligere. Eventuell risiko for kommunen er vanskelig å fastslå, men prosessrisikoen anses som akseptabel.
4. Tromsø kommune mottok i mai 2023 søksmålsvarsel fra en privat part med krav om erstatning som følge av påstått uaktsom oppfølging fra barneverntjenesten. Skadelidtes advokat jobber med å utrede saken og innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Av den grunn er det besluttet å suspendere foreldelsesfristen til 29. mars 2024.
5. Tromsø kommune mottok i januar 2022 varsel om regresskrav fra Trafikkforsikringsforeningen (TFF). Bakgrunnen er at en ansatt i Tromsø kommune er påført skader av en innleid uforsikret gravemaskin under arbeid for kommunen. Per januar 2022 var det ikke foretatt noen erstatningsutbetaling fra TFF, men TFF har varslet regresskrav til kommunen ved en eventuell utbetaling av erstatning for inntektstap og utgifter til juridisk bistand. Kravets størrelse er ikke spesifisert. Kravet er meldt til kommunens

ansvarsforsikring, som har gitt tilbakemelding om at det aktuelle tilfellet er unntatt dekning under ansvarsforsikringen. Kommunen har overfor TFF avvist at det er grunnlag for erstatningsutbetaling og et eventuelt regresskrav mot kommunen. Det er p.t. ikke fremmet regresskrav mot kommunen.

6. Tromsø kommune mottok i august 2023 søksmålsvarsel med krav om erstatning som følge av påstått misvisende veiledning i en byggesak, samt uriktig saksbehandling vedrørende utleie til flyktninger fra Ukraina. Kravet er ikke spesifisert, og kommunen har avvist dette. Det er p.t. ikke fremmet søksmål mot kommunen.
7. Tromsø kommune mottok i oktober 2023 søksmålsvarsel med krav om etablering av støv- og støyskjerming langs deler av en eiendom i forbindelse med vegutvidelse og grunnverv fra hjemmelshaveren til den aktuelle eiendommen. Kostnadene med etablering av slikt tiltak er ukjent. Kommunen har avvist kravet, og det er p.t. ikke tatt ut søksmål mot kommunen.
8. Tromsø kommune mottok i september 2021 et varsel fra en privatperson om krav om erstatning og oppreisning som følge av påstått mangelfull og klanderverdig oppfølging fra barneverntjenesten. Kravets størrelse er ukjent, og skadelidtes advokat har over tid jobbet med å innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Det er av den grunn i flere omganger besluttet å suspendere foreldelsesfristen, sist gang til og med 1. desember 2023. Kommunen har innen 1. desember 2023 ikke mottatt noe krav eller søksmål fra skadelidte, og det antas derfor at saken mot Tromsø kommune ikke forfølges ytterligere.
9. Tromsø kommune mottok i juni 2023 varsel fra en privatperson om krav om erstatning som følge av påstått mangelfull skolegang. Kravets størrelse er ukjent, og skadelidtes advokat jobber med å innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Av den grunn er det besluttet suspensjon av foreldelsesfristen i ett år, til juni 2024.
10. Krav om erstatning for påstått uaktsom saksbehandling i byggesak. Kravstiller tok i mars 2021 ut stevning mot kommunen. Det er uavklart hvor stort kravet er fordi det fremdeles er en klage til behandling hos Statsforvalteren. Før saken er endelig avgjort i forvaltningen er det ikke mulig å vurdere størrelsen på et eventuelt økonomisk tap. Partene avtalte stansing av saken i påvente av et endelig forvaltningsvedtak i saken. Saken ble hevet hos tingretten i juli 2023, men kravet er ikke formelt oppgitt.
11. Tromsø kommune er klaget inn til Diskrimineringsnemnda på grunn av påstått forbigåelse i ansettelsesprosess. Klager har fremsatt krav på 1,0 mill. kroner for tapt lønn.
12. Tromsø kommune er part i skjønnsak hvor det skal fastsettes erstatning til grunneierne for grunnavståelse i forbindelse med fornyelse av hovedvannledning og etablering av fortau mv. på Mortensnes. Det foreligger dom fra tingretten, hvor kommunen skal betale totalt 260 865 kroner. Dommen er anket og vil bli behandlet i lagmannsretten i mai 2024.

Overtakelse av internvei og fortau

Tromsø kommune har mottatt krav om overtakelse av internvei og fortau. Partene er i en pågående dialog for å se om en minnelig løsning er mulig. Når det gjelder fortauet, bestrider utbygger at de plikter å bekoste tilpasning til to private avkjørslers. De økonomiske konsekvensene er per nå ikke kjente, men er estimert til å koste mellom 400 000 og 1 350 000 kroner. Kommunen risikerer å måtte ta ut søksmål for å få dekket kostnadene til tilpasning av avkjørslene. I tillegg til kostnader til selve utbedringen av fortauet, risikerer kommunen å måtte dekke motpartens advokatkostnader ved et eventuelt tap, estimert til å være rundt 300 000 – 500 000 kroner.

Kravet om overtakelse av internveien utløser i utgangspunktet ingen kostnader for kommunen, men dersom motparten tar ut søksmål kan kommune måtte påregne kostnader, for eksempel i form av å dekke sakskostnader ved et eventuelt tap. De eventuelle økonomiske konsekvensene av alle forholdene i saken er det per i dag for tidlig å si noe om.

Krav om innløsning

Tromsø kommune har mottatt krav fra Esso Norge AS om innløsning av en tomt etter vedtakelse av kommunedelplan. Kommunen er i dialog med grunneier om frivillig kjøp av tomta fremfor en rettslig prosess. Eventuell usikkerhet ligger i at man ikke er enig om betingelser for et slikt kjøp enda, og ved en eventuell rettslig prosess har man desto mindre kontroll på hva prisen blir. Kostnadene forbundet med tomtekjøpet er samtidig tenkt fordelt på utbyggere i nærområdet. Kommunens finansielle risiko er dermed, som utgangspunkt, begrenset til å forskuttere tomtekjøpskostnadene inntil de dekkes inn igjen av utbyggerne.

Søksmål om tilskudd til private barnehager og mulig regresskrav mot staten

Tromsø kommune ble i slutten av desember 2022 saksøkt av flere private barnehager med påstand om at kommunens tilskudsvedtak for 2020-2022 er ugyldige. Det er også krevd erstatning for det tap saksøkerne lider på grunn av at vedtakene er ugyldige. Søksmålet mot Tromsø kommune er inntil videre stanset, i påvente av utfallet av søksmål for Oslo tingrett mot staten v/Kunnskapsdepartementet (KD) og fire kommuner. Dersom saksøkerne i søksmålet mot Tromsø kommune vinner frem, er det p.t. ikke mulig å si noe om hvor mye dette vil kunne utgjøre i eventuell etterbetaling av tilskudd. Men det antas at staten vil dekke en eventuell merkostnad på dette punkt, siden vedtakene er fattet med grunnlag i og kommunene finansieres på bakgrunn av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager (Forskriften).

For å stanse foreldelse av et eventuelt regresskrav mot staten har kommunen ved prosesskriv med prosessvarsel varslet staten v/KD om at Tromsø kommune vil fremme regresskrav med krav om erstatning for det økonomiske tap kommunen lider som følge av at Forskriften og kommunens tilskudsvedtak er ugyldige, jf. skadeserstatningsloven § 2-1. Det er p.t. ikke mulig å si noe sikkert om omfanget av et slikt regresskrav, ettersom det vil bero på utfallet av søksmålet mot staten m.fl. og grunnlaget for kommunens erstatningsansvar. Det antas at regresskravet som utgangspunkt vil omfatte rentekravet fra saksøkerne i søksmålet mot Tromsø kommune ved at nye og gyldige vedtak først fattes etter lang tid. Ettersom det ikke vites hva en eventuell endring i Forskriften vil utgjøre i tilskuddene for de aktuelle årene, er det heller ikke mulig å si noe om størrelsen på en eventuell rentekostnad.

Mulig tvist og krav ved skade på veganlegg

Grunnet manglende overvannshåndtering på utbygger Skjelnan Utbygging AS sin hånd oppstod det i april 2023 store skader på veganlegget til Skjelnan boligfelt i Tromsø kommune. Tromsø kommune overtok veganlegget i desember 2021. Partene er uenige om hvem som er ansvarlig for skadene, og kommunen har overfor utbygger fremmet krav om utbedring og/eller erstatning for eventuelt økonomisk tap kommunen påføres som følge av utbyggers mislighold ved håndteringen av overvann. Saken er pågående, og det er p.t. usikkert om saken kan få en utenrettslig løsning og avslutning.

Mulig krav om bestridte fakturaer

Tromsø kommune har i oktober 2023 mottatt to uberettigede fakturaer fra et angivelig bemanningsselskap for en ansatt sine påståtte vikaroppdrag i kommunen. Kommunen har bestridt fakturaene, og utsteder av fakturaene har varslet å ta saken videre til forlikrådet. Det omtvistede beløp er noe usikkert. Det er p.t. ikke tatt ut forliksklage mot kommunen.

Sak om vannutspring på privat eiendom

En privatperson har rettet et krav mot Tromsø kommune som følge av overvanns- eller grunnvannutspring som skal være forårsaket av kommunens etablering av skredvoll på naboeiendommen. Kravet gjelder retting av forholdene på kommunens eiendom, samt erstatning for utbedring av skade på bygningsmasse på kravstillers eiendom. Erstatningskravet er på omtrent kroner 500 000. Kostnader ved eventuell retting er ukjent. Partene har en pågående dialog om saken.

Reklamasjoner på Otium

Reklamasjon mot utførende Econor knyttet til skadedyrsproblematikk ved Otium. I tillegg er det også avdekket alvorlige mangler ved brannsikkerheten. Disse funnene er bekreftet i rapport fra SINTEF fra tidlig i år. Foreldelsesfrist mot Econor utsatt til 1. juli 2024. Det er fremdeles uavklart hvorvidt Econor vil forestå utbedringen selv, eller om Tromsø kommune selv må bekoste tiltak for å friskmelde bygget og senere forsøke å få dette dekket av ansvarlige foretak.

Det er fremdeles usikkerheter knyttet til ansvarsforhold, reklamasjonsfrister og foreldelse. Det er av strategiske hensyn mtp tilgang til faktum besluttet ikke å forfølge et eventuelt subsidiært ansvar for WSP. Det vurderes behov for rettslige skritt mot andre aktører for å beholde kommunens posisjon. Særlig aktuelt med direktekrav mot Firesafe og/eller Cowi, samt eventuelt ansvar for Nord Norsk Byggekontroll som har vært engasjert direkte av kommunen som byggeleder i prosjektet.

Kommunen pådrar seg store kostnader til nødvendige undersøkelser, ny prosjektering, utbedringsarbeid og tiltak for å avhjelpe manglende brannsikkerhet før utbedring er ferdigstilt. Det kan her dreie seg om flere titalls millioner kroner. Kommunen har krevd alle kostnader dekket av entreprenør og entreprenørs rådgivere/underentreprenører. Dersom kommunen ikke får fullt medhold i kravet og/eller de kommunen har rettet kravet mot ikke har nok midler til å gjøre opp, må kommunen selv stå for det resterende.

Klage til KOFA fra Braathen landskapsentreprenør

Braathen Landskapsentreprenør klaget kommunen inn med en rekke påstander. Kommunen ble frifunnet, med ett unntak: Klagenemnda kom til at kommunen hadde brutt regelverket ved å svare ut

et spørsmål i konkurransen direkte til Braathen Landskapsentreprenør. Det ser ikke ut til at denne saken vil føre til noe mer prosess. KOFA sak (2023/729) avsagt 19. desember 2023.

Templarheimen

I forbindelse med utbyggingen av Templarheimen skistadion har kommunen, i tråd med merverdiavgiftskompensasjonsloven § 4 første ledd, mottatt kompensasjon for merverdiavgift påløpt i forbindelse med anskaffelsen. Kommunen er i en prosess med inngåelse av en avtale om bruksrett til skistadion med to ulike aktører. Ved inngåelse av avtalen om bruksrett til Templarheimen skistadion endres bruken fra utleie til utlån. Retten til kompensasjon reduseres i takt med faktisk utlån og tilsvarende del av mottatt kompensasjon må tilbakebetales. Estimert basert på avtaleutkastet mellom kommunen og de aktuelle aktørene viser at mottatt kompensasjon kan komme til å bli redusert med ca. 4,6 mill. kroner.